

Ա Մ Ն
—
ԳԱՆՍԱՍ ԵՒՍ ՃԱՆՉՑԱԿ
ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գրանցումի Նահանգապետ Գեորգի Սեպեղյան Ապրիլ 20 Թուակիր յայտարարութեամբ մը ճանչցած է Յեղապաշտութիւնը եւ Ապրիլ 24 Յռչակած "Նայիկ իշխումի թանկ օր"։ Այսպէսով Գրանցում ԱՄՆ-ու ՅՏԲդ նահանգը կ'ըլլայ որ ճանչցած է Յեղապաշտութիւնը, Նախարարի իրերէն կեդրոնական իշխանութեան թրքականացի կեցութեան քին։

Հասնող պահանջներն նույն տարիքով ուղ-
ջունաձ է Հայաստանի արդի պետությունը
և աշխարհացրիւ հայութիւնը, ղեչոն-
լով որ Գանատ երախտապարտ է անոնց
ներդրումին՝ դոգորի, ակադեմական, ար-
ւեստներու, Հոգադործական ու այլ բո-
լոր մասերէրուն մէջ:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

•ՈԶԻՆ ԿԸ ՆՊԱՍՏԵՆ
•ԱՅՈՒԻ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԸ

Ի Բուրձուր արևուն քաղաքայում իրո-
ղի Բուրձուր քան էր Ուրձի գործում ամեն
կարգ ձագարտները Ուրձի պարտաւան քիւն
տարաւորին ան է անտեղեկ աման իրո-
ղի բարձրին իրոյնքերի օրք օր ամեն ին-
խաւեր բայն ինքին Ի Բուրձուր քան էր Կա-
նան պարտաւան զամ ք արու իրեն
սլ ին Կաւաւտար ան իրենք ան մէկ պար-
տաւանքներին Տաւ արդէ չէ Զնաւու
բարձրական է անունը օր Սաւանարու-
թան Սեփանին ամեն մէկ յարտար տար
բեր ձեւով ք Զաւալք արդ օտարտար
ծրորտան։ Այսպէս, Ուրձի կոյրմարին
ք իրան տնի յարտար ք քրական գրու-
նէն է Կաւաւտարին արտարանին Տա-
ւան մէկ արդ տնի յարտար անտարտար
է քաղաքայում ք քան է Ուրձի կոյր-
մարին ք քաղաքայում ինքին ինքին
Բարձրական քաղաքայում ինքին ինքին
Տաւարքն Զաւան, արտեղեկ քան է Տաւ
կրկուն։

Այսպէս, Ծիրաբ թուրուզ փութաց չը նորհարարելու համար իդպիսի Ս.380, սանձաճաղովքի մե այդ առթիւ պահմանց, երթական հարցոյն թիւեր, որ ի դէպ իրաւորութեամբ է Սահմանադրութիւնը շատ առաջ: Ինչ որ նշմարիկ հեղանակը առիթ տուած է համայնաբար կենդոյի ո՛ր «պաշտօնի» որակած է նման յայտաբարութիւններ:

Նոյն իրերուց (Ապրիլ 28) ժողովը
 "ԿԸ Ֆերաշտաճար", Երեք տարանի բա
 ցակալութիւն յը ետք, Հեռառանկիլի բ
 կայան, ի պաշտպանութիւն "Արդ" ի 2
 շաբաթաննիցու երկաթէքին ջանալ Համո
 զիլ իր շարքերուն որպէս գտնուող "Ո՛՛՛"
 կողմնակիցները, իսկ պէտք չէ պատմել
 Ծրանաս, պատանդի վերածել Եւրոպա
 ն չիօրթիլ Ծրանայի ներքին գփուարու
 թիւները Եւրոպայի Հնաւ:

Արդէն, երկու կողմերն ալ («Ո՛չ» եւ «Այո») համաբարբալան խառնուորդ կալ ճանաչեցանք: Եւ երբ «Այո»-ի կողմէն աղկի մը կ'ամբաստանէ «Ո՛չ»-ի ջատագոյնը որ ԼԸ ժողի պէս իր քուէաղկի, առեւտրի կ'ուզէ մտցնել առաջ որ իմ մանկի չէի, Մարի-Ժորժ ՊիլՖէ, կանաչներ լարզամթիւ րնկերամարականներ շոքս մօտեցուն ուշիւն:

Իրարանցումը մեծ է եւ նոյնիսկ խոս-
ճասլի բնոյթ առած է ¹¹Սյո¹¹ի կողմնակից
նկերուն մօտ, մինչեւ Գոհն-Պէնտիթ ո

Գ Ո Լ Ի Ս

ԱԿՈՍԻ ԽՄԱԿԻՐԸ

Հ. ՏԻՆՔ

ԹՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆԱՐԳԵԼՈՎ

ԱՄՐԱՍՏԱՆՈՒԱԾ

դրել «Այս» արձագանքների իրմանը՝ շահելով ՏԻԲ-ի միջավայրը՝ գաղափարներ կարժեք ամրագրածում է մեծ հաջողությունների հասնումը՝ մինչև 2002թ. ունեցած արտադրությունը՝ 100 միլիոն հատվածով։ Այդպիսով, ի վերջո ըստ չափանիշի նկատմամբ, այդ արտադրությունը համարյա հավասարապես ընդգրկվում էր ՏԻԲ-ի և Հայ լրագրողների ընտանիքի կողմից և իջնական փոփոխվել էր դրամայի ուղղությամբ՝ «Գաղթ» հերթու շերի» ռադիոարձագանքները՝ դրամայի շերի իր նկատմամբ։ Նրա հետևի տունը է թի Կապուտի և այլ բանաստեղծների, քանի որ բերելով մեծ հաջողություն՝ նաև Հայերի, իրեն խաղաղ շերիներ է դարձնել այդ ռադիոարձագանքները։

Տիկնք բաժն է տակաւին թէ ինք դէմ
Թուրքերոյ բոլոր վարժարաններուն մէջ
էն առաւօտ աշակերտութեան արտա-
նակ տրուած ¹¹Թուրք-եմ, ուղղամ իտ
աշխատասէր եմ¹² տարազին, քանի որ
Թուրքերոյ քաղաքացի է, բայց Թուրք
այլ Հայ:

Կարգապահությունը և քր. ուղիքի
հարգումը պահպանելով՝ ամենամեծ թիվ-
ի կամ քանի տնոր լուրջ քր. համերկ կը-
նք 24 սյան ծառիկ թափանցող և
սալ օդին կանգնեց ժամանակ առաջ Զ.
Արքեպիսկոպ 24-րդ Բարձրագույն ծեսի
ծառիկ կարգից շարժան, ապա թիվ-
նի Արքեպիսկոպ 24-րդ թիվն ու կնոյ կարգի
նախնականները ծես բնակ և սալ հոգան-
ք հարգել, խմայել սաղարթակներ քրե-
ն և լիցենզիա համարները ձեռք բերու-
նք և լազարյան խմբադասերը ապա-
նք և Զ. անց տարիսը միանգամայն
և անհիղ հազվեցնել խաղարկի ին-
օրիտը, ցանկ ծանցվելուց ետև ու-
ղիքի ու ինքնի տեսնելու կարիքի
համար 24-րդ բնակ: Մեկուհ ու միայն
չիտու կակիծը պիտի տանք, այլու
հեմանակ Բարձրագույն ժողովրդավար-

Նշադրում է նաև Հ. Տիգրիս ուղղությամբ քաղաքային թևեր Քուրբքիայի աղառնականները (զազաբախրի, խսրի, եւլլի)։ Բրդանքին անկախություն հռչակելու։ Եւրոպական Միութիւնը մինչ ամէն չարտօրէին, խրտիւն փորձելու կը շալլուտամ, աղառնական, Բողոքական Քուրբքիա մը տեսնել, չալ լրալրողը յնայ աւաղական հրազարարին ամառանութեան տակ։

Տիուր է տեսնել, ամէն բանէ աւելի,
Թուրքիոյ արդիականացումին, ժո-
ղովրդավարացման փորձաքար ըլլալու
ընդհանուր մը եւս կը դիճակի Հայուն:

[illegible]

U. S. F. W. C. S. O. 2. 0. 4.

ՖԻՆԱՆՍԱՅԻ մէջ գործադրվելով մեր քաղաքի նոր յաւելում մը կրած է Մարտին,

(ဇယား-၃ ဇီ- ၆၅)

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

«ՄԵԾ ՄՕՐՍ ՎԱՐԴԱՆՈՅԺԻՆ
ԸՆՏԱՆԻՔԸ ԿԸ ՓՆՏՈՒՄ»

Խորագրվեն խոք բնագրին ալ կարգա-
մարմաժու չէ այլաւ. այգեմհն ծամթը
միջուրէ: Լիս մէկն ալ տեղ գտած է Պո-
լոսի «Ալիս» շարքաթիւրին «Դնթըրգը-
մեր» խորագրաւ մեկնիմն մէջ (Այ-
րիկ 15): Թուրքոյ իշխանութեան գե-
մէրը որմն ջանա՛ն, ճգնիկ հազար ահի-
թըր բերիլի Գոյարիկուն ճշմարտութի-
նը, ալ ամէնէն մանցաւելի ծալ ու ծու-
լիկն կը յայտնի, բերաւ ջուրը այլ-
միւրով հոսցցնելու համար:

[illegible]

Բայց նախ փնտռում էին պատումը որ
ամձի, վայրի տարբեր անուններով, ծա-
նոթ կաղապարին կրկնութենէն կը բաղ-
կանայ .

«Թիրէպոլուի (ՍԼԵ ծովու ափին Կիրասնի դաւառակ) ընակէէ Մենձրիկ աղաջեւ, ահոր ըրտանիքին ժառին Հատ ու կենստեղեղութիւններ կ'ըսեն թէ ան 1910-1913 տարիներուն կառավարութեան (կըրտաւորական ղեկավարութիւն ալ ըլլալ) մէջ, պաշտօնի տէր մէկն էր:

Թ Ո Ւ Ր Ք Ի Ա

Ա. ԿԻԻԼ ԿԸ ՄԵՐԺԷ
Մ. ՊԱՐՆԷԷԻ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒ

[illegible]

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔՈՆԵԱԿԸ
ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ Է
ԹՈՒՐԳԻՈՑ ՄԷՋ

Քուրբան չէ արժանանալ որ հաշվապահ
բռնակը վաճառուի երկրի մէջ՝ պատ-
ճառը այն է որ շինքում վրայ՝ Արարի-
կի մնարը կայո ապարանք այն անու-
թի լուկա հանում է։ Դաստաբանն ա-
նակի դուռն է միջոցառում էր արա՛վա-
նովեման որ՝ Արարան՝ մարիտի կր-
յա՛նակա՛նը մտընքնէկ, կարիշէկ ար-
նը բռնակը Քուրբանի մէջ առաջադրու-
ն է։ Մերեմանի մէջ ուր կաստան է Ա-
րարան լինում ու լը՛նքանի առնու-
հաշվապահ պահանջներու զրոյեման զի-
նա՛նովեման։

Հարց էր մանչ զաւակէ մը և, կրկն ալ չլինի: Միմե աղջիկը ամուսնացած էր, փոքր էր, կը կուտայ փաթեթաշէն: Երբ որ ամուսնիկը տարաբնութիւն, անհնց լիմփկոր ցոլց ժամանաւորակի չափուէր Աիկ Բարազը նոյ՛րը ամուսնութեան ճպտաւորեալով Երջընը կըր ասին: Աղջկան ընտանիքը կ'ընէր զիմանայ ալը ամուսնութեան: Անկէ վեր ալ ալը ընտանիքէն ոչ մէկ լուր կ'ստանան, անոր Հակառակադէրն ալ անշայտ կը մնայ իրենց:

Վարդանանյուր որ Ալի Զավառնիչն հետ ա
մուսանցած էր, ի՞նչ մեծ մայրը եր: Հիմ
ից Զանարը ստոր ընտանիքը գտեր: Մեծ
ժամանակի անցու. 1-2 անգամ փորձ
ցինք, բայց ի գուր: Տեղեկութիւններ
չտա սահմանափակ ընդլը արդէն
գու. մեր արդարտիւն մէջ տեղի յառ
ջանաւոր: Չեղ օմանակութիւնն պէտք ո
ւնիր: Փերեւը մէջ արտաւանձնորի մէջ
Տայիւրէն լոյս տեսնէ իրօնում, փորը ե
րկիւթիւթն մը կ'ըլլայ մեր նպատակ
հասնելու: Կը կարծեն ի՞նչ կ'աղծէ փո
նք: Կանխախտ շարժարարութիւններ

Այս առժամ զգացական գեղարվեսթը չկամ. ոչ պիտեմք մեր դատախաչարտերը անվերելու, յիշել-չիշելու տրամաբանը բխմանը: Բացը գրուած չորտեքեանքն որոգումի մասնակի չի կրեալ աշխ բոլոր արժեքը ըլլալ: Մասնաւորը գրուած ու լուստեած է Արարի 24ի տը ճաթթաթեանի թուականը ու Մեծնիկի Առանքն ու Հայ իպրաքիիմ բռնկնիքները աւմէն տետնէն աւելի կը գետնդէ հակաբանը բռնեռնելու վրայ:

Թ. ԱՐՓԻ

Վ. ԲԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ
ԻԻՐԱՑՈՒՄԸ
ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Կրպց հեղեղեցի շատուտերի ի շարք շահէ թիկնելու ու ալլ զարգեցնելու հա կակում եւ արտաթափելի կեդոնները իւրաք ի իւրե թափափափուցնելու։ Այնպէ թուի թի կարգ հասում է Արալցիս հայկական Ս. Եւան հեղեղեցիին։ Ս արտահայտութիւնները որ տանաբնոր կին ձեմ Դրացեղին արտահայտութիւն տարածութիւնը կան եւ ուսով Կրպցն թաղուած են հն. հեղեղեցի չի կրնա հայկական բլլալ։ Այս արտահայտութիւ ին հետեւի դիւել եւ Դրացեղին արձան զրոյթներ տապաւնաբարձու հայկաւի հեղեղեցի թը թաղը դիւտելու մին։ Այդ եղանակով Ս. Եւան հա շարք։

Անոր ինքնութեան մասին վերջին տրինիտուրէն կանգնելով: Վրացիները պնդեցին թէ իրենց կը պատահէին: Եւ քնի որ Հայք - եւ վրացական եկեղեցիները միջեւ խնդրեր կարգադրել անկարելի դաժ էր, որոշուած էր տաճարը ըստ գիւ թէ՛ Հայերու, թէ՛ Վրացիներու պահել:

Յատկանշական է որ հայկական հեթե
կան եկեղեցին իւրացնելու արարքը տե
ունեցած է այն պահուն երբ Մայր Աթ
ոէն Արցախի առաջնորդ Պարգեւ Ար
մատիրոսնայի պիւստութեամբ պատուի
կուրծիւմ հարցին մասին կը բանակց
ւորակարգ կողմին հետ:

Ինչպէս զիսին կու տար "Աղը"ը նի
թին տեղադրարձող Ապրիլ 28ի թիւ
Հաստատու հիմնողին եկեղեցիներ
կ'իլայցին: Սակայն տարբերութիւնը
ն'իլլայ որ Վատիկան տեղի չի տար: Եւ
սր իր փոխադրէ միջնադարի անտե-
նըր, ինչպէս Գուրգիսի եկեղեցիի պա-
րագով: Վատիկանի պապական ճու-
րակը այդ տարածութեանը երկու անգ-
պարտունէի՝ եւր վրացական դատարա-
ներուն մէջ, զիման է եւրոպական տ-

(Tum. p. 7. 19)

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

f u l v r s n t n d

ՇԻՐՈՋՏԻ քաղաքի բնակիչ Նանդերձ Թուր-
գիյո աղապատկերով Թիֆլիս, Անգարայ Նա-
նիկեի առաջ, Միլիլեիքի մեջ աղապար-
տեղից մին ալ բրած է։ Մոխրողական
կը գտնվի որ ձեռք առնառն թաքնեղոր-
ոյ մանրեղ աղապարայն ըլլան եւ կը շե-
տէ։ "Մոտայնութեան գիտօրոյցից մը
անշարեւել է", աւելցնելով թէ Անգարայ-
ի Նետ խոտայնութիւններու գործընթացը
"Երկար եւ դժուար" պիտի ըլլայ։

ՅՐԱՆՍԱՆԻ Աղբաբուքան նախարարը Տոմսիկը Փերպեն որսած է բաբերկոտների հեթանոս ժառանգական, նար-թեք, որոնք 1802-ին է վեր գրեթէ ամբողջ-նախմար անտիտիտի մնացած են: Օրի-նալից ցիրի, ներկայացույի նախարարաց իրենցը, Մայիս 25-ին: Կը թուի որ բաբերկոտ դիւրեթիւմները ցիրի շարք-ւն մէկ կամ քանի որ ժառանգորդներու:

ՏՈՒՆԱՍԻՔ կատարողներին հիմարների հետ չհարաբերվելու համար շատ արդյունավետ դրամային խաղեր էին խաղացել Ստալին 16օր աշխատանքի վերջին շաբաթը։ Այս խաղերը լինում էին լուրջ, որոշ արժանիք էին բերում հասարակությանը։ Սակայն Ստալինը չէր հասկանում, որ իր հիմարները խաղում էին իր համար։ Իրականում իրենք էլ չէին հասկանում, որ իրենք խաղում էին իր համար։ Իրականում իրենք էլ չէին հասկանում, որ իրենք խաղում էին իր համար։

ԼՍՄԻՐՈՂՆԵՐԸ շատ սուղ զին մը վերաբար ին 2004թ. ի ապրիլն հաստատեց իր արհեստք շուտով արժեքները դարձած 2006թ.ին 53 մեկնի կար ի 107 քանադակին: Մեկնին վաճառվող իրերից կախիկ Իրազ: «Ուսան ճանաչեմք Բըղ-բըղիները» Մայիս 30 հրատարակվեց ին իրենց տարեկան տեղեկություններ: Իրերի մեջ էլեկտ, 2004թ.ին 19 մեկնի կար ի 15 առանձնաձև, իսկ 2005ին, Գոմարում 14ն ի վեր արդեն 4 մարդասպանություն կար: Ծրարան Ուղեղն ի Իրերից իր առաջինը իր 118 թ ի առանձնաձևն էին Մայիս 3-ին: Մայիս 3ը մամուլի ի վերադասյուն օրն է:

[illegible]

Հարիս Հիմնարկին¹¹, նոյն օրը Ֆիկսոս հսկայ խորագիր մը տանի. - ¹¹«Այո՛ն կը հասնի 53% ըստ ԻՓՈՈՄ Հիմնարկին¹¹ :

[illegible]

ԻՐԱՐԱՆԻ - ՊԱՆԺՍՏԻՆԻ հակադրության
պարզորակ **Թուրքեր** լայնաշավերի
գլխավորական թիրերը աղբյուրն էլ առ-
ված է Մինչ Պաղեստինցիները գոյանա-
լուհիներ ընդունա՞նք են, Բարսելի զը-
րակահ հակադրություններն ցոյց էլ առա՞ն-
ծ։ Կտորաթիկ Իրաշէլի աշըը ծնունդն էլ
զարկ առա՞նք զինուորական զորքանա-
լուհիներ։ Թուրքերն արդո՞ւն էլ լրտես օդանա-
ւերէրէր հա՞նք ընթացա՞նք օդանա-
ւեր ալ զննլ Բարսելիէն։ Կը նախաժա-
նը 400 900 ժիւղի տարաբար սխա՞նք էր
Կը շնորհա՞նք սիրո՞ւ լայնաշավաթիւննե-
րն Կը իմնե՞ն հեռաժամնի ուղղակի զնն-
մըս ալ։

ԻՄԱՄԻՆ, սուրբանա քաղցին քու-
նինքն առ ի կրօնս ժամանակին ճակատ
քո ցուցանելն եւ նոր վարչապաշտ
Մխարիկ Նազարբաշեւի քո մէջ Մանդի-
(Մախի 3) խնդր իւր տալ իմ արդեօք
Լիւրամանիքը զիս իմանալի Է՛ն տառն-
մին որոշում տաւու: Բանաւն իր ցանկ
որ իր ստանիկ աշխուհիներ Գամառակի
Բարգաւառան լայալ: Լիւրամանի քննա-
նար իմ քան իմ քան իմ քան իմ քան
Ձիկ: Սուր Բարգաւառան զիս ի կրօնս
սուրբակի (պարամանամար Մախի 6 է)
քննադատել նոր օրհներ եւ աղ պարտա-
նի Տիգրի ի քորու, իր մայս եւ իսկ իսկ
որ ընտրել տարիւնա ժամանակու:
Թանար նոր Բարգաւառան քո: Օրհներ
Բարգաւառան քննադատել չքանակն քա-
լաւուն: Միւս կողմ, Մախիս անհաւա-
նալ իմ քան իմ քան իմ քան իմ քան
պարտաւան զարմանալ իմ քննադատ
քննիկ թող չլայալ եւ կրկին Տարաւառակ
կոն:

ՊԱՆՏՆԱՆ Ապու Ղաչիյա բանտին ամեն րիկուհի գինեղուտը որ ալարակին չարքարանքներու ենթարկած էր իրաջի բանտադրուները, ինչպէս ճառատեցին անհաշուելովէն նկարներ, որոշած է "յալալալալալ" ենթակայանալ Զորքէ Ղուրի (Քիւրք) գինեղուտական դատարանին առջև։

Այս ձեւով տարեկանալին իր պատիւը կրկին 16 տարեկին 11 է իջնել։ Պատիւը կողմը պիտի ջանայ պատճառարանել, որ ենթական անորոշող հիմք մըն էր, որ հետեւեալ է մերեն եկած ճանաչողական։

«ՏԱՆԷԼԵԻ ԲՅՈՋ»՝ մը ստեղծուած է
Ֆրանսայի Ներքին Նախարարութեան մէջ
և ՉԼՏ. Էն-ի նոր սպասարկութեան տա-
նքի։ Անմտօք ալ խմբակը նոր ժամա-
տիրքին մը նշանակած է և կը սպասու-
մատարանները որոշուած լինին։ Երկրա-
րէի, թեւ յստիկ պահանջ ալ չկայ, իշ-
խեղճական թաւանքն էր մտին 3։ Ելի-
ն է և Ներքին Նախարարութեան ուղղուած
սպասարկութիւնը կրնայ գործարարիկ և թէ
նպատակ մը չկարծելի իրենց։

Ռ. ԳՈԶԱՐԵԱՆ-Թ. ԷՐՏՈՂԱՆ
ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Թուրք մամուլին մէջ տեղ գտած Ռ. Բոչարեան - Թ. Էրտողան հանդիպումի մը հեռանկարը չէ ժխտուած Հայաստանի նախագահին մտաւոր քանդերին կողմէ։

Դ. Սողոմոնյան թէեւ ըսած է թէ տակաւին որոշ ոլիշ կայ այդ մասին։ Հանդիպումը կրնայ տեղի ունենայ Մայիս 15-16ին Կարաբաջի մէջ գոտաբուռեղիք եւրոպական լանժման քննարկի մեծ ժողովին։

Կառավարության արդեք մը չուս նախնային նկատած է հանգիստը:

Ուշադրան է որ այս փորձարկումը զգաճես լրատվողները իր հարցերին ինչ հարգանք դրած էր ԱՄՆ-ն. Արտաքին հարկարգումներ կըրոր Լորս Քինդրին, սոս Բուրք զիմպալմանը: Տես տեսակ-տես քիմիկներ կ'ընձամար Կիբորին եւ Գով-հասան հարցերին մասին: Առնչվաճա-րը էր Հայաստանի սոսմամբ րանդոր. խըն-դիր որոնք դրամին կարգաւորութիւնը ք-րաթիւք էր Առնչվաճաճին: Առնչ էր միտի Ուսումնասանտի աղընընթան կառնէն-դորս իրերէն Հայաստանը: Առնչուր իր-րոր լընդին էր ԱՄՆ-ն Զանքը: Հայաս-տանի այ իր իրկարորը հանչնաճա Բուր-քը ինքրկայ սոսմամբներ:

Նոյն վեհաժողովին կը սպասուի նաև Քոչարեան-Սլիկե տեսակցութիւն մը :

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
Ա. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ
ՊԱՊԵՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆԸ
ՄՈՒՇԻ ՄԷՋ

Հայաստանի վարչապետ Ա. Մարգարյանի ժեղքի շատահման է: Մեծ ձմեռը 1916ին Երևան զաղթած է: Այդ ձմեռը որ հոլ էր կոչվում Սեփարկ Մարգարյան, Սուրյուխյան զեմբերն էր, ինչպես վարչապետը րում է թուրք թարգրողներու: Հետ հանդիպումն էր: 1997ին էր Երևանի հոլը էր միայն, զաղած է թուրքերի, մեծ փախք ունենալով Սուրյուխյանի: ասկան պատմությունից, պատճառներով էր իրականացած այս փախույթը: 2004ին կինն ու աղինք րքած էին ճայն Մարգարյանի, զաղած Սուրյուխյան Սեփարկ Մարգարյանի պատկանած տունը:

Միլիտերի թղթակիցը եւս զգացած տեսած է անոնց: Ներկայումս Հուն 22 Տարիաբար չի բարձրացրել թրի բնակիչ: Մարդաբանի կինն ու զաւակը չբնած են: Հնրեր խոյոյ տեղոյն վրայ Հնաժամացած Ա. Մարգարեանի ու պատմած իրենց ասածները: Մատաղ կարած են ու զացած աղօթած ժողով գտնուող եկեղեցին մէջն որուն միայն պատերը կանգուն մնացած:

4 6 0 5 0 6

ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԶԱՆՈՒԹԻ ՄԻՋ

Նախագահ Սահակաշվիլի Մալին Լին
դանում է Զախարի Բոթոմ քաղաքը
մտադրել ըլլալու անի անցին Գանձա
սուղիք աննպատակ ակն պատճառով կա
րելի չէ եղած: Նախագահը Գանձա դա
յած է յաղորդ օրը, ինչ փայտ միայն մը
նացած է: Տերևանի ձենով զրկվող
Տեղացիներու, խոտացած է բանաստեղ
դին անունը կրող զպրոցին համար նոր
չէր չինել:

«ՊԵՏԻ Է ՃԱՆՁՆԱՆՔ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ»
Կ'ԸՍԵՆ ԳՈՆԿՐԵՍԻ
ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Հայկում ԱՄՆ-ն կերպարանավորվե-
րաբանական շեղումներով, խառնա-
կերպ փոփոխելի, քայքայ ընդ հայկա-
նական ցիվիլիզացիան, մէջ երկպա-
հեղատարմութեան համադրով՝ Հայ-
կոստանդիւլի կ'աւանդէ: Չմտնակն ա-
նգիկով կառաւարդող ուղեգրովս արտը-
րուրեմն իմ արքայիկ հայուն է Հայրիկ
անդադարաւորում: Գիշարաբլումս Գուն-
կերէկ Հայաստան՝ Կոլկա խուրէր խա-
լաւան Ե. Փափուն, լաւոր յայտարարու-
նէ թէ, կարգով է զիբար խա Բարիւրն ու-
րացողովս մէջ ԱՄՆ-ու ժողովուրդեանում:
Զր քրան եմ Դանէ իմանէ իշխանու-
թեանն է միջազգային հանդիսութեան
ըր բոլոր միջազգային ձեռնարկով: Ճարփու-
րեմս սերկերի արժեքով զեկապու-
րեմս անդադարի դրանս համար:
Փոխադրեմս Կոլկա խուրէր խա Բարի-
ւրն ուրացողովս միջազգային ժողովու-
րդեան: Նրէ կ'աւանդէ արդի աշխիւնի
ու մեք ուր ունիւրեմս անպակասն մե
կուր, Կապիւլիկն հիմնական իրաւունք
մարդկ յարգելի ու իր պաշտպանու-
թեանն իմանալու: Հայկական Յեզու-
ստանիւրիմ⁶ քանն է մեք, աւանդելով
հատուրեմս ընդ խմբաշարիկներ:

ᠭ ᠠ ᠨ ᠲ ᠤ ᠰ ᠦ ᠷ ᠲ ᠤ

ՈՐՈՇՈՒՄԻ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ
ԹՈՒՐԳ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿԻՆ
ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ԴԻՄ

Քուրբ դատուհան հիմարակն նախարար Եսուստը Հայաստան որ ժողովուրդը երկվորակործան անարդարակն հանցույցս ձկնէ, որովորէ Տրամապարզ որ իմքական հոգաւորն է դրեպիտոքս իշխանութիւններն իրէն: Պատահաւ որ որ 2004 Մայիսին իրեքիմ ձկն դատաւորով որ ամառական ու յայտարարէն է թէ Հայկական ինկուպտատիւնը որ խնդրը առարկայ է՝ իսկ նման արտաշայտակին դրեպիտոքս որեղծով յանցանք: Այս ձկնէ, ի բազմակողման Երեւանական հիմն արժանական է ու Արտաքին դրոքներ նախարարութիւնը Հայաստանի ինքուրդն տուեալներն ուցան է Քուրբակին: Քուրբ ամառը որ որ տեղակայութիւնն է որովորէ իմքական հիմարակն յարգող յայտարարէ որ պարտաւորուն համար է:

Ինքնակամ ինքը յայտարարած է թէ Զուգիբերիյոյ պատիւի թիւաթիւը ինք էր ալ թուրքական . ապա ամենակէ համեմատութեամբ աւելցուցած է . «Կախիկ ալ դատաւարարութիւն, բայց աշխատիքը կը լուծուիսկէ դառնակ» : Եւրոպայի մէջ «դոմնակն/ի մը որ ինքն է, յայտնած ժողովարար պատմաբանութիւնը դատաւարարութիւնը մեծ դարձանք ալ առիւծն է ինքն, կոտոր թուրքութիւնը ներհակ գահակնի ժողովարարութիւնն ալ, կարծիքի, արտայայտութեան ապաւանքն է :

**Association Arménienne
d'Aide Sociale**
au service des Arméniens
depuis 1890

Siège Social: 77 rue La Fayette
75009 PARIS

☎ 01 48 78 02 99
Télécopie: 01 42 80 61 45
Courriel : aaas.paris@free.fr

**Maisons de retraite
médicalisées**

- MONTMORENCY (Val d'Oise)
☎ 01 39 83 20 67
- GONESSE (Val d'Oise)
☎ 01 39 85 24 24
- SAINT RAPHAEL (Var)
☎ 04 94 19 51 50

En Arménie :
FONDATION FRANCO-ARMÉNIENNE
POUR LE DEVELOPEMENT
13/8 Khandjian, Erévan,
frenchfund@web.am

Soirée Conférence

«LA VIE COMME ELLE EST»
Recueil de nouvelles de Krikor ZOHRAB
Présentation et traduction:
Mireille Besnlian
A cette occasion, portrait de :
Krikor ZOHRAB «l'homme politique»
Conférencière :
Anahide Ter Minassian
Jeudi 12 mai à 20h30
à la Maison de la Culture Arménienne
17 rue Bleue 75009 PARIS
(métro: Cadet)

ՀԱՐԱՐԱԶՈՒՄ

Ա. ԳՈՒՀԱՆՆԵՍՍ-ՄԱՐՏԻՑԻ

Հին-գիտություն, Մայիս 5
Քառասներորդամ տարի ի հասկեր՝
ժամը 8-45ն անհայտ

Գիշերային եւ արտասահման ժամերգու-
թիւններու պատճառով եւ Սուրբ Գրգոր-
այրի ժառանգման տոնով՝ Համար-
ժողով Բիւրոստի Առաջնորդ Սերգի ի խը-
կին :
Այլ առթիւ, քրիստոնէական դաստիար-
արողութեան պատշաճաւում ժամուկ-
ներէ, երթուստներէ, դպրոցներէ, ա-
շակերտներէ ու ընդհանրապէս ամէն
չորսկուսէն եւ տոնական հանդիսի Ա-
Հաղորդութեան :

ՍՈՒՐԻ ԶԱՎՐԱԼԻՄ

Հին-գիտություն, Մայիս 5: Տօն ի Համար-
ժողով :
Այլ առթիւ, Լիւնի Ա. Յակոբ Մարտի ե-
կեղեցւոյ ժէջ արտասահման ժամը 10ին
պատարագ կը ժառանգուի :

Կը պատարագէ՝
ԻՍԱՀԱՆ Ա. ՔԱՆՅԱՆ. ՀԻՔԻՄԵՆԱՆ

**ՂԱՐԱՐԱՂԻ
ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**

ՀԱՂՈՐԻԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ Թաւանի Մայիսի 19ին Լիւն-
ան Դարարայի Հարպաղու թիւում
կ'անցկացունեն Ազգային Ժողովի ընտրու-
թիւնները : Այդ կարգադրութեան նշան-
ակալում Ազգային Կոնգրեսի թիւում
գլխում է ծրարարուած գտնուող 17,2
բարակայիններէ զանազանքի հետեւեալ
հետազոտարարը հաշուառում ան-
կացնելու նպատակով :

Հետեւումը հետազոտութեան իր տալ
ժամանակից Օրէնսդիր ժողովի ընտրու-
թիւններէն :

Հետեւումը — 01 53 75 17 40

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐՏԻՑԻ

Որբար, Մայիս 20ին
ESPACE JULIEN
39 cours Julien 13006 MARSEILLE
ԹԱՏԵՐԱՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ

(հայերէն)
«ԶԱՐԸՆԸ ԱՐԹԻՒՆ ԱՂԱՂ»
երեսանց ՕՏԵՆԱՆ — Միտայի Գիտութեան
կազմակերպութեամբ
Association Artistique Arménienne
«Les 3A»

EXPOSITION

ASSADOUR — BEAUDIN — BORES —
BRASILIER — BOLIN — DE CONINCK —
FASNACHT — FUSARO — GUIRAMAND —
LESIUER — ROHNER — ZAVARO

Du 7 avril au 21 mai
de 10h à 18h30

GALERIE FRAMOND
3 rue des Saints-Pères 75006 PARIS

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

VERS BELLEFONTAINE

Pour les 50 ans de la colonie
de Bellefontaine
la Section «Agnouni» d'Asnières
propose pour les 16 et 17 juillet de vous
y emmener en autocar.

- 3 points de rencontre le 16 au métro
— 6h15 Maire d'Asnières pour un dé-
part à 6h30 précises;
- 7h Square Montholon - rue La Fa-
yette Paris 9e - Métro Cadet;
- 7h30 Pont de Charenton devant le
café le Petit Caporal.

Hébergement en chalet situé à Mor-
bier en plein cœur du Parc Naturel du
Haut Jura.

Participation : 120 Euros par personne.
Comprend : le transport, l'héberge-
ment, une collation samedi matin et le
petit déjeuner du dimanche.
Inscription auprès
— d'Annick au 01. 42. 42. 70. 39 et
— de Suzanne au 01. 47. 93. 70. 86.

SORTIE EN CHAMPAGNE

avec
LA CROIX BLEUE
SECTION «D. SERENGULIAN»
d'Issy-les-Moulineaux
le dimanche 22 mai

Visites guidées :
— Des caves Taiteinger avec dégusta-
tion;

— De la Cathédrale de Reims.

Déjeuner sur place

Participation: 35 Euros

Départ : 8h devant la Mairie de Clamart.

Arrêt : 8h15 à la M.C.A. — rue de la

Défense, Issy-les-Moulineaux;

8h20 Eglise apostolique armé-
nienne d'Issy-les-Moulineaux

— Nombre de places limité —

Inscriptions jusqu'au 18 mai

auprès de :

— Jacqueline : 01 40 95 81 33;

— Aida : 06 23 24 01 32

**Bellefontaine fête
ses 50 ans**

50 ans de joie
50 ans de découverte
50 ans d'amitié
50 ans d'arménité

Pour fêter cet événement, la Croix Bleue
a prévu différentes manifestations.
Si vous avez vécu ces «années Bellefon-
taine» et si vous avez envie de les
revivre :
inscrivez-vous sur le site
www.croixbleue-france.org

Date à retenir

La Section «Issahakian» - Banlieue Sud
de la Croix Bleue des Arméniens de
France présente

«BRATSCH»
le mercredi 1er Juin à 20 heures 30
au Théâtre National des Géméaux à
Sceaux.

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖԻՐԱՆՍԻ Գարնա-
կազմակերպութեամբ
ՈՒՐԱԼԻ ԵՐԵՆԿՈՅԹ
Տեղի կ'անհայտ
Դարար, Մայիս 14ին
«Les Diamantaires»-ի մէջ
ժամը 20-30ն անհայտ :

Հասցէ
60 rue La Fayette 75009 PARIS
Մանրամասնութեան համար հե-
տաքի 06. 80. 88. 12. 24 Բիւրոս :

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 4401

«ՅԱՌԱՋ», ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ

ՇԱԽԱՐԵ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՕՐԵՐ ԵՒ ԺԱՄԵՐ

ՇԱՀԱՆ ՇԱՀՆՈՒՐ

ՆԱՀԱՆՋԸ ԱՌԱՆՑ ԵՐԻՒ

ԲԱՑ ՏՈՄԱՐԸ

ԿՐԱԿԸ ԿՈՂՔԻՍ

ԵՒ

«ՅԱՌԱՋ - 50»

(Ժապկախաղ 50-ամեայ
հաւաքածոյէն)

Դիմել՝ «ՅԱՌԱՋ»-ի :

Բոլորապէս ծախք՝ 6 €, Կտար դիմել :

16€

18€

12€

12€

19€

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

SEJOUR DU MOIS D'AOUT

La Croix Bleue des Arméniens de France organise :

— un séjour du 29 juillet au 16 août
pour les enfants nés entre le 1er janvier 1991
et le 31 décembre 1997

Renseignements et inscriptions :

C.B.A.F. — Conseil d'Administration —
17 rue Bleue 75009 Paris — tél. : 01 53 34 18 18.

Date limite pour les inscriptions : 8 mai

IMPORT-EXPORT

FRUITS SECS — LEGUMES SECS
OLIVES — PRODUITS ORIENTAUX
FROMAGES

DRIED FRUITS — PULSES — OLIVES
ORIENTAL PRODUCTS — CHEESES

SOCOFRAM SARL
3, Allée des Coquelicots
Z.A. Hautes Varennes
94471 BOISSY ST LEGER CEDEX
Tél : 01 56 73 93 93
Fax : 01 56 73 93 94

17, rue d'Avignon
Bât C2 — Frullig 674
94574 RUNGIS CEDEX
Tél : 01 46 87 40 32-
Fax : 01 46 87 42 69
E-Mail : socofram@wanadoo.fr

O. P. A. DISTRIBUTION
M.I.N. 705 Les Arnavaux
13323 MARSEILLE Cedex 14
Tél : 04 91 21 40 20
Fax : 04 91 21 40 28
E-mail : opedistribution@wanadoo.fr

ԱՌՈՒՇԼԻԹ-ՊԻՐԲԵՆԱՌԻ ԿՐ ԳՈՒԹԱՆ
50 Երկրկենթէ Հաղարտութ. Որոշումներ
նկի յարգանք Որոշակներ: Երկրն պա-
տասխանատուն Աստուծո Տաճար յայտա-
գարած է: «Մի տարբ. ողբերգ. Երկրն
կարգ կազմակերպութեանը տանձնէ կա-
րեւորն է 1886 20 Հաղար ժառանգիչնե-
րուն, Մայիս 5ին, Ողջակէզի յիշատակի
օրը»:

au Théâtre National des
Sceaux.

t o m b e a u d'Arthur Beylerian

par Anahide TER MINASSIAN

Né le 26 décembre 1925, à Istanbul, dans la «Grande Ile» des Princes, décédé le 29 mars 2005, l'itinéraire d'Arthur Beylerian, sans aucun doute l'un des meilleurs historiens de la Question arménienne a été sinuïlère. Ceux qui ont connu cet homme discret et secret ne peuvent oublier sa grise, maigre et longue silhouette qui n'était pas sans rappeler celle de Don Quichotte croquée par Daumier, sa distinction naturelle, sa politesse extrême. C'était un homme sans âge, aux paroles mesurées, un homme surgi du XIXe siècle: un authentique Arménien ottoman.

Il était apprécié par les spécialistes de l'histoire des Relations Internationales en France, aux Etats-Unis, en Russie, en Arménie, au Liban, mais peu connu du grand public, si ce n'est par les lecteurs arméniens de *Haratch* et d'*Ach-khar*, en France, de *Baykar* aux Etats-Unis, des revues *Haygazian* et *Hask* au Liban. Et aussi par les auditeurs arméniens des rares conférences qu'il acceptait de faire dans les milieux de l'UCFAC, de l'UGAB ou de l'Eglise apostolique dont il était un fidèle convaincu.

Issu d'une famille aisée, aîné d'une fratrie de quatre enfants, Arthur Beylerian a fait ses premières classes à l'école Merhametdjian de Ferikugh, puis à poursuivre ses études dans le collège des Mekhitaristes de Vienne à Pangalti puis dans le fameux Lycée Guetrongan d'Istanbul, acquérant ainsi la maîtrise de l'arménien, du turc, de l'allemand et du français. Puis, il a obtenu dans le cadre de l'Université de Beyazid des diplômes d'Histoire de l'Art, d'Archéologie et de Géographie générale tout en s'initiant au turc osmanli. Son enfance arménienne s'était déroulée sous le régime de parti unique de la République fondée par Mustafa Kemal. Adolescent, il a observé, sous Ismet İnönü, les effets de la loi dite de «l'impôt sur la fortune» (1924), loi discriminatoire à l'égard des minorités (Juifs, Grecs, Arméniens) dont les droits culturels avaient été reconnus par le traité de Lausanne (1923) et qui valait à 8 000 d'entre eux d'être déportés à Achkale, dans l'est de la Turquie. Mais ce furent les terribles émeutes antioques d'Istanbul, du 5 et 6 septembre 1955, durant la «décamnie démocratique» de Menderes, qui l'incitèrent à s'intéresser à la Question arménienne et finalement, comme beaucoup d'autres, à partir (1959). Partir, pour gagner sa vie, sa liberté et échapper à la peur humiliante qui dictait aux Arméniens de Turquie, menacés d'être traités en ennemis de l'intérieur, la prudence et le silence. Une peur dont il ne réussira jamais à se défaire complètement à Paris¹.

Ses premières années en France furent réellement des années de galère. En marge du système universitaire français impitoyable pour les outsiders, il réussit à finir et à présenter, en 1972,

une thèse dirigée par Alexandre Benningson (à l'époque le spécialiste de l'Islam soviétique) intitulée *L'origine de la Question arménienne du Traité de San Stefano au Congrès de Berlin (1878)*, grâce au soutien matériel et moral de celle qui, la même année, devint sa femme, Françoise Baptistine Pogglioli, bibliothécaire à la Bibliothèque Nationale. Cette thèse de 400 pages, restée inédite, limitée aux mois qui ont précédé le Congrès de Berlin, lui valut le titre de Docteur en Histoire —un titre qui accompagnera toujours sa signature—, établit sa réputation d'érudit, mais ne lui a pas permis d'intégrer l'Université. Un article, publié sous un titre approchant dans la *Revue d'Histoire Diplomatique* (janvier-juin 1973, pp. 1-133) en est le résumé. Il permet de juger la méthode de recherche et les conclusions d'Arthur Beylerian. C'est un homme d'archives qui accorde aux archives la valeur de «preuves scientifiques»; c'est un adepte de l'histoire diplomatique classique dont il épouse le langage; c'est un historien positiviste habile à croiser et à critiquer les sources (documents diplomatiques français, anglais, russes, allemands etc. ouvrages divers dont des ouvrages turcs et arméniens oubliés). Sa problématique lui a été inspirée par la découverte des papiers personnels du Patriarche de Constantinople, Nercès Varjabedian, dans la Bibliothèque Nubarian de Paris dont les trésors cachés nous sont peu à peu révélés par les publications de Raymond H. Kevorkian. Arthur Beylerian est littéralement en empathie avec le patriarche Nercès cherchant à mettre à profit le moment historique —l'armée russe est aux portes de Constantinople au début de l'année 1878— sans heurter le gouvernement ottoman, pour obtenir avec l'aide des Puissances, des réformes administratives en Arménie turque. Il a suivi pas à pas les démarches des principaux collaborateurs du patriarche: Krikor Odian², Sérovitch Vitchevian, Stépan Pacha Aslanian, Minas Tchérax. Il fait siennes les revendications arméniennes telles qu'elles sont exposées par les envoyés arméniens au Congrès de Berlin, les archevêques Khorène Nar-Bey et Meguerditch Khiridian, dans une lettre adressée au représentant de la Russie, le comte Chouvalov, le 29 juin 1878.

«Les Arméniens dont la cause va être examinée par le Congrès sur la base de l'article 16 du traité de paix de San Stefano, souhaitent bénéficier des réformes administratives qui vont être accordées aux peuples chrétiens de la Turquie d'Europe, parce que le régime sous lequel ils vivent, aujourd'hui, en Arménie, est bien plus oppressif que le régime supporté par les peuples chrétiens de la Turquie d'Europe. Aussi, nous n'exigeons pas la liberté politique et nous n'exigeons pas de nous séparer du gouvernement turc. Nous voulons simple-

ment obtenir un système distinct pour l'Arménie turque, c'est-à-dire les vilayets d'Erzerum, de Van, la région septentrionale du vilayet de Diyarbakir où, selon les documents statistiques, nous constituons une majorité par rapport aux Turcs. Nous désirons avoir un vali (gouverneur) arménien nommé par la Sublime Porte avec l'accord des Puissances. Ce vali exercera les droits d'un gouverneur de région pour une période donnée, il aura sous ses ordres une gendarmerie pour y garantir l'ordre et la sécurité et disposera d'une partie des revenus pour y assurer le développement matériel et moral»³. Ces réformes administratives que Beylerian qualifie curieusement de «réformes sociales», réformes promises par l'article 61 du traité de Berlin, et jamais accomplies, ne conduiront pas à l'indépendance comme en Bulgarie, mais renégociées entre Jeunes Turcs et la Russie en février 1914, elles contribueront à sceller le sort des Arméniens ottomans en 1915.

Le «grand œuvre» d'Arthur Beylerian reste son ouvrage *Les Grandes Puissances, l'Empire Ottoman et les Arméniens dans les Archives françaises (1914-1918)*. Ce livre de 792 pages, édité par la Publication de la Sorbonne, en 1983 —ce qui en soi constitue un label de qualité— a été préfacé par Jean-Baptiste Duroselle (1917-1994), professeur d'Histoire des Relations Internationales à l'Université de Paris I-Sorbonne et membre de l'Institut, qui fut le maître de toute une pléiade d'historiens dont la plus médiatisée est Hélène Carrère d'Ennemas aujourd'hui Secrétaire perpétuelle de l'Académie Française. C'est un recueil monumental, fruit de vingt années de recherches, de 757 documents (lettres, télégrammes, messages, notes, mémoranda), concernant les Arméniens durant la Première guerre mondiale conservés dans les différents dépôts des Archives françaises (Ministère des Affaires Étrangères, de la Guerre, de la Marine, Archives Nationales), mais aussi dans les archives de la Délégation Nationale Arménienne présidée par Boghos Nubar Pacha de 1912 à 1921. A l'exception des archives ottomanes inaccessibles encore aujourd'hui: Ce faisant il a eu l'ambition de remplir un vide. L'absence de documents édités en français sur les affaires arméniennes à la manière du *Blue Book* de Lord Bryce et d'Arnold Toynbee et de *Deutschland und Armenien 1914-1918* de Johannes Lepsius. Certes, à partir de novembre 1914, la France est en guerre avec l'Empire ottoman «allié de l'ennemi allemand», les Français ne sont pas des témoins directs de l'extermination des Arméniens, mais ils ont des postes d'observation à Téhéran, au Caire, à Athènes, à Tiblissi, à St. Petersburg et au début de l'année 1915, la flotte française sauve les 4 000 Arméniens de Mussa Dagh. Ces documents permettent de mieux

comprendre la création de la Légion d'Orient, de suivre les événements en Transcaucasie en 1917-1918, où va naître l'Etat arménien, de mesurer l'œuvre de la Délégation Nationale et surtout l'immense labeur de Boghos Nubar Pacha (1851-1930) (il attend toujours son historien) secondé à Paris par Archak Tchobanian, mais floué par les accords secrets Sykes-Picot (1916). Et aussi de vérifier que l'action humanitaire de la France et des Alliés est subordonnée à leurs buts de guerre et à leurs intérêts politiques. Dans son introduction de 50 pages (le plus long de ses textes édités), Arthur Beylerian présentait une synthèse solidement documentée sur l'évolution de la Question arménienne de 1908 à 1923. C'est un exposé des différentes étapes qui ont mené au génocide des Arméniens prouvant la préméditation et les choix rationnels du gouvernement jeune-turc. Le génocide arménien qui n'a jamais reçu aucune réparation matérielle et morale restait pour Beylerian «l'une des questions en suspens de l'histoire contemporaine».

Publiés entre 1973 et 2003, dans différentes revues à caractère scientifique, une quinzaine d'articles (en français et en arménien) constituent l'autre volet de l'œuvre de Beylerian. Ils sont tous relatifs aux rapports des Arméniens avec l'Occident. C'est bien évidemment le cas de *L'impérialisme et le mouvement national arménien (1885-1914-1923)*. Tout en restant dans le champ de l'histoire diplomatique Beylerian manie le concept d'impérialisme cher aux marxistes ce qu'il n'était pas, dévoile le jeu des Grandes Puissances, les rivalités et les intérêts antagonistes traversant la Question arménienne. Le lecteur découvre aussi la sympathie de Beylerian à l'égard de la Russie puis de l'URSS en qui il a toujours vu le protecteur historique du peuple arménien. Il a aussi multiplié la publication de documents inédits assortis d'une courte introduction et de notes critiques: un tableau de la vie économique de l'Arménie turque au milieu du XIXe siècle (*Haygazian*, 1993), l'origine de la cavalerie des Hamidiyeh (*Haygazian*, 1994), un témoignage sur les massacres de Trébizonde en 1895 (*Haygazian*, 1981-1982), une lettre de Jacques Chaban de Cierblid (le premier maître d'arménien aux Langues O.) à Napoléon Bonaparte (*Revue des Etudes arméniennes*, 1995-1997), le témoignage du Père dominicain Berré (*Revue des Etudes arméniennes*, 1997) sur les massacres de Maridine⁴, etc. Son entreprise la plus originale a été ces dernières années son exploration de la franc-maçonnerie arménienne de Constantinople (Loge Sér), de Smyrne (Loge Tigiane) (*Haygazian*, 2001 et 2003). Il n'a fait qu'aborder ces rivages peu

ԼԷՈՆԱՐԴՕ ԱԼԻՇԱՆ՝
ՀՆՏՐԵԱԼ ԲԱՆԱՍՏԵԶԺ
(1951-2005)

EXPOSITION

«Matisse. Une seconde vie»

Musée du Luxembourg
19 rue Vaugirard
75006 Paris

du 16 mars au 17 juillet 2005

par Chaké MATOSSIAN
Docteur en Philosophie et Théorie
de la Communication

A l'occasion du 50e anniversaire de la mort de Matisse (1869-1954), le Musée du Luxembourg, en collaboration avec le Louisiana Museum of Modern Art de Humlebaek (Danemark), célèbre le crépuscule de la vie de celui qui déclarait ne peindre que le matin, «avec la bonne lumière»¹. La «seconde vie» commence après une grave opération, en 1941, et s'achève avec le décès de l'artiste en 1954.

Une grande partie — trop grande peut-être — de l'exposition met en évidence la relation que Matisse entretenait avec l'écriture et dessinateur estrique au jourd'hui oublié, André Rouveyre, qu'Apollinaire présentait comme un caricaturiste à procès, un éleveur et dessinateur de crapauds et de leur nourriture, les mouches, métaphores animales annonçant la conclusion: «Et voilà bien du travail pour un dessinateur aussi peu fécond qu'André Rouveyre»². Ce qui n'empêchera pas Rouveyre de publier, en 1952, un *Apollinaire*, avec des lithographies de Matisse. Dans la correspondance quotidienne de Matisse à Rouveyre, la feuille de papier permet à l'écriture de retrouver son essence graphique, l'enveloppe devient le support d'un décor ornemental dévorant l'adresse du destinataire.

Attiré par l'extotisme des tapis persans, des miniatures indo-persanes ou Byzance qu'il découvre dans l'atelier de Gustave Moreau, le seul professeur qui ait compté pour lui, Matisse garde aussi des traces de ses voyages, plus ou moins lointains, du Louvre à New York (une «pépète d'or» qui l'électrise et le rajeunit «de 30 ans») en passant par le Maroc (1912) où la lumière «est tellement douce»³ et Tahiti, «un pays à la fois superbe et plein d'ennui»⁴. «L'espace que j'ai cherché à Tahiti et que je n'y ai pas trouvé, je l'ai rencontré à New York»⁵. Voyages dans la peinture aussi, chez Cézanne, inévitablement, Chardin dont il interprète la *Rale*, ou Giottino: «Giottino est pour moi le sommet de mes désirs», confie-t-il à Bonnard⁶. C'est à Nice ou dans ses environs qu'il reste, la plupart du temps.

A la différence de nombreux artistes du XXe siècle qui, à l'instar de l'Emile de Rousseau rejettent le cadre doré en lequel ils voient l'ornement destiné à cacher la faiblesse de l'œuvre, Matisse le revendique pour sa peinture: «Une toile peinte à l'huile doit être entourée d'une bordure dorée et quand la peinture est bonne, elle est, voyez-vous, en core beaucoup plus riche que l'or»⁷. En d'autres termes, Matisse ne craint pas le «parergon», l'ornement — (d'où son intérêt pour la feuille d'acanthe, motif purement décoratif et non copié d'après nature, comme l'avait montré Alois Riegl)⁸ — ornement qui, chez lui, ne prend pas la valeur négative du supplément masquant le manque mais reçoit bien plutôt une fonction supérieure intrinsèquement liée à celle de l'œuvre. A Léon Degand qui souligne la connotation péjorative du terme «décoratif» synonyme de «superficiel», Matisse répond: «Le décoratif pour une œuvre d'art est une chose extrêmement précieuse. C'est une qualité essentielle»⁹. Ainsi que le rappelle Antoine Terrasse: «La composition pour lui devint l'art d'arranger de manière décorative les divers éléments dont le neutre dispose pour exprimer ses sentiments»¹⁰. En effet, comme en

témoignent les œuvres présentées, d'une part, l'élément décoratif révèle l'être même du tableau dans les compositions où s'agencent vases, rideaux, tissus et autres éléments ornementaux (*Nature morte en rouge de Venise, Intérieur jaune et bleu, La fougère noire*) et, d'autre part, le décoratif, à travers la simplification qui se fait variante de la purification, offre aux grandes œuvres murales une connexion avec une dimension spirituelle (*L'arbre de vie* pour la chapelle de Vence).

«Ce que je poursuis par-dessus tout, c'est l'expression» dit Matisse, ajoutant qu'il entend dans le terme «expression», non l'affirmation d'une violence mais «la disposition»¹¹, du tableau, tributaire du support et du format. Comme tous les grands artistes, Matisse cherche à insuffler la vie dans ses œuvres: «Le dessin, dit-il, doit avoir une force d'expansion qui vivifie les choses qui l'entourent»¹². force qui s'entrelace au «charme», à la fois irrépressible et présent. De là aussi, son attirance pour la poésie qu'il illustre, celle d'un Mallarmé (1932), d'un Ronsard (1941) ou d'un Charles d'Orléans ainsi que le montrent les études exposées. L'inspiration renoue avec son fondement vital, elle ne peut se dissocier de la respiration: «Je suis dans la plus grande intimité avec Charles d'Orléans [...] Je me vois le lisant au premier matin de chaque jour comme au saut du lit on remplit ses pommons d'air frais»¹³.

Refusant d'appliquer la théorie dans les couleurs, Matisse se base sur l'observation et le sentiment, ce sentiment «pour ainsi dire religieux que je possède de la vie», comme il dit, et dont il cherche la meilleure expression dans la figure»¹⁴. Nous pourrions voir l'indice d'un rapport au sacré dans le refus de l'excentricité, dans l'effacement de sa personne suivant une vie «comme tout le monde» et dans le choix d'une «apparence vestimentaire aussi banale que celle des chefs de rayons des grands magasins», comme s'en étonneront Joseph Peladan et autres Clara Mac Chesney¹⁵. Par ce choix d'une vie «ordinaire» Matisse manifeste surtout sa proximité avec le neutre dont Roland Barthes a montré la portée religieuse:

«On voit donc qu'en définitive la grande opposition, celle qui à la fois fascine et est la plus difficile à penser dans la mesure où elle se détruit en se posant, c'est celle de la distinction et de l'indistinction, et c'est là l'enjeu du Neutre, c'est pourquoi le Neutre est difficile, provoquant, scandaleux: parce qu'il implique une pensée de l'indistinct, la tentation du dernier (ou du premier) paradigme: celui du distinct et de l'indistinct. On l'a vu, ce problème, celui de la mode mais aussi (bousculons les genres) celui de la théologie négative».

Barthes ajoutait, «en le modifiant un peu», le distique d'Angelus Silesius: «Perds toute forme — toute couleur — et tu seras pareil à Dieu, A toi-même ton ciel en un calme repos»¹⁶. Dans la peinture, Matisse ne cherche que la simplicité des moyens: «cette simplicité de moyens où tout le réel se résumait en un seul signe, monochrome, unitaire,

découpé dans l'espace comme une inscription définitive»¹⁷.

Le calme et le repos résident au cœur de la recherche plastique de Matisse, au point qu'il veuille conférer à sa peinture un rôle thérapeutique, retissant les liens antiques qui unissent l'art à la médecine. Ce n'est pas le soulagement des masses que recherche l'artiste mais l'apaisement d'une certaine élite, «l'homme d'affaires» et «l'artiste des lettres» auquel il apportera, par ses toiles, «quelque chose d'analogue à un bon fauteuil qui le délasse de ses fatigues physiques»¹⁸. Un retrait que l'on pourrait considérer comme une coupure et une taillie, une ablation, dont la traduction plastique apparaît dans les découpages: «Découper à vif dans la couleur me rappelle la taille directe des sculpteurs»¹⁹ dit Matisse en parlant de Jazz, œuvre à laquelle l'exposition consacre une large place.

L'effacement de la personne a des implications dans la manière de penser l'œuvre, laquelle n'est évidemment pas sans forme ni couleur mais rend possible, à travers elles, l'accès «aux principes essentiels qui ont formé le langage humain», des principes «qui nous donnent la vie»²⁰. Aussi, parmi les œuvres et travaux présentés dans cette petite exposition, ceux consacrés à la chapelle des Dominicains de Vence semblent-ils les plus intéressants. Matisse a conçu la décoration de la chapelle comme un décor théâtral et retrouve, par là même, le fondement sacré du théâtre, sa dimension divine. Niant toute conversion, Matisse déclare à André Verdet: «l'art sacré demande une bonne hygiène morale. Ma seule religion est celle de l'amour à créer, l'amour de la création et de la grande sincérité. J'ai fait cette chapelle avec le seul sentiment de m'exprimer à fond»²¹. Et la passion de l'artiste s'entrelace à celle du Christ: le panneau «Le Chemin de Croix...» est tempêteux. Là est la rencontre de l'artiste avec le grand drame du Christ qui fait déborder sur la chapelle l'esprit passionné de l'artiste»²².

La représentation de Saint Dominique échappe à toute visagité et processus identitaire, la main y occupe une place essentielle — «la main n'est que le prolongement de la sensibilité et de l'intelligence»²³ — et le personnage, «filiforme», naît d'un ensemble de lignes noires sur le fond blanc de céramique, produisant l'équivalent «d'un grand livre ouvert où les pages blanches portent des signes explicatifs de la partie musicale constituée par les vitraux»²⁴. Le vitrail magnifique représente l'Arbre de vie qui, lui-même, vit avec la lumière et la fait vivre. S'y mêlent des formes de figurer de barbarie: une idée de feuillage toujours de même origine venant d'un arbre caractéristique de la région: le cactus à palettes garnies d'épines, fleurissant jaune et rouge»²⁵, couleurs qui, dans le vitrail, se donnent à voir dans le bleu outremer, le jaune citron et le vert bouteille.

Les arbres peuvent naître dans la tête de l'artiste pousser avec sa lumière. Cette naissance, Matisse l'explore et l'expose dans *Vingt et un dessins d'arbre* (1951), série sur laquelle s'ouvre le parcours de l'exposition. Il veut contourner l'arbre à la manière orientale, chinoise: «on m'a raconté que les prof. chinois disaient à leurs élèves: quand vous dessinez un arbre ayez la sensation de monter avec lui quand vous commencez par le bas»²⁶. La série de dessin d'arbres de Matisse qui, pour ses arabesques, a toujours tiré un bénéfice de l'usage du fil à plomb, n'est pas sans évoquer l'attitude d'Antonio Lopez, l'artiste qui, dans le film de Victor Erice, *El Sol del membrillo* (Le Songe de la Lumière) ne cesse de commencer à peindre le cognassier de son jardin. Tel un portrait, jamais la peinture ne capte le vivant en train de vivre. N'empêche, «Vive la peinture!» (Matisse à Bonnard, 13 août 1925).

(1) Cité dans «Entretien avec Tériade», dans Matisse. *Ecrits et propos sur l'art*, p. 117, n. 71.

Paris, Hermann, 1972, texte, notes et index établis par Dominique Fourcade, p. 92.

(2) Guillaume Apollinaire, *Chroniques d'art* 1902-1918. «André Rouveyre» (1er août 1914). Paris, Gallimard, 1960, pp. 523-524.

(3) «Matisse parle à Tériade», *Ecrits et propos sur l'art*, p. 117, n. 71.

(4) «Matisse parle à Tériade», *Ecrits et propos sur l'art*, p. 125.

(5) Le tour du monde d'Henri Matisse, entretien avec Tériade, octobre 1930, *Ecrits et propos sur l'art*, p. 108.

(6) Matisse, Lettre à Bonnard du 7 mai 1946, in Bonnard/Matisse, *Correspondance* 1925-1946, présentation de Jean Clair, introduction et notes d'Antoine Terrasse, Paris, Gallimard, 1991, p. 127.

(7) Cité dans «Entretien avec Jacques Guenne», in *Ecrits et propos sur l'art*, p. 88.

(8) Alois Riegl, *Questions de style*, Paris, Hazan, 1992, p. 9: «en ce qui concerne les plus anciennes feuilles d'acanthe ornamentales, j'espère avoir montré dans mon troisième chapitre qu'elles ne sont rien d'autres que des palmettes plastiques, ou plutôt des palmettes pensées plastiquement. Partant, l'acanthe, qui est devenue, par la suite, la plus importante de toutes les ornements végétales, ne joue plus dans l'histoire de l'art le rôle d'un *Deus ex machina*, mais prend place dans le développement normal et cohérent de l'ornementation antique».

(9) «Entretien avec Léon Degand», 1945, in *Ecrits et propos sur l'art*, p. 308.

(10) Antoine Terrasse, «Quarante ans d'amitié», in Bonnard/Matisse, *Correspondance* 1925-1946, p. 29.

(11) Matisse, «Notes d'un peintre», *Ecrits et propos sur l'art*, p. 42. Le texte repris avec la présentation de George Desvallières avait paru dans *La grande revue*, t. 52, décembre 1908.

(12) «Notes d'un peintre», p. 43.

(13) Cité par Hanne Finsen dans le *Catalogue*, Matisse une seconde vie, Paris, Hazan, 2005, p. 21.

(14) Voir «Notes d'un peintre», pp. 42-49.

(15) «Notes d'un peintre», p. 52 et n.20.

(16) R. Barthes, *Le neutre*, p. 84.

(17) Jean Clair, «Préface» à Bonnard/Matisse, *Correspondance* 1925-1946, p. 17.

(18) «Notes d'un peintre», p. 50.

(19) Matisse, «Jazz», 1947, *Ecrits et propos sur l'art*, p. 237.

(20) Matisse, *Ecrits et propos sur l'art*, propos rapportés par Tériade (1936), p. 128.

(21) Matisse, *Ecrits et propos sur l'art*, p. 265.

(22) Matisse, «La chapelle de Vence, aboutissement d'une vie», 1951, *Ecrits et propos sur l'art*, p. 260.

(23) Matisse, «Jazz», 1947, *Ecrits et propos sur l'art*, p. 237.

(24) Matisse, «La chapelle de Vence, aboutissement d'une vie», 1951, *Ecrits et propos sur l'art*, p. 260.

(25) Matisse, «La chapelle de Vence, aboutissement d'une vie», 1951, *Ecrits et propos sur l'art*, p. 259.

(26) Lettre à Rouveyre, citée dans le *Catalogue*, p. 70.

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ՄԱՅԻՍ 8-Ի ԵՕԱՄԵԱ
ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՉ

ՀՐԱԽԻՐՈՒԱԾ ԵՆ
60 ՊԵՏԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐ

[illegible][illegible][illegible]

Ֆիկառոյի թղթակիցը Իրինա տը Շի-
րոֆ կը գրէ նաեւ (Մայիս 9) որ լարուած
կացութիւն մը կը տիրէ նաեւ ՀԱՊ-ի մէջ
Խախտը օրը, Մայիս 8ին, ճաշ մը ու-
նէին Փրէզիտան պանդոկին մէջ, բայց
կըր սեղանին շուրջ տասը ռեկամար կայ-

միայն, կը բացառակէին երկու նախագահներ Ս. Սահակաւոյնին (Վրդապետ) և Ի. Ալեկե (Աղբրեհան), որոնք հետևեալ զրէ թղթակցեցը, չէին ուզած նախը Հայաստանի նախագահին կողմին: Իր երդմէին մէջ էլ. «Պատան շէտը դրած է "հետըտրեման պարտաւանդութեան" վրայ: Տարինեկու երկուսին ինչ նկատէ թղթակցեցը, ՀԱՊԳ-ը որդորդին պարտաւանդ է և գործութեան իմաստ իսկ չունի այլևս:

[illegible]

P. U. L. B. V. C. S. O. T. O. Y.

[illegible][illegible]

20Բ. ՄԻՇԷԼ ԱՌՈՒՆ յաղթական վերա-
դարձ մը ըլլաւ, Մայիս 7ին, Պէյրութ,
15 տարիներու աքսորական կեանք մը ապ-
րելէ ետք Զրաճաւ: Ուրիշմի թշնամի
ստորիական ներկայութեան, հարկ էր
որ սուրիական զօրքեր պարպեն Լիբա-
(Tannin 7. 18)

**ԹՈՒՐԳԻԱ ՊԵՏՔ Է ԲԱՆԱՅ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԸ**

Երեսպան Մուսեան, ընդամենով
պատահականա՞մ է. ի՞նչ մասնակց
է Ռեպարտի Շիրոնի՞ կոչումն այս-
տանի ժողովի անդամներին։ Նա-
ցանկերուն պատահական ի՞նչ րան
է Քէ. Բուրդոյի չարը ի՞նչ անհո-
րանքն ա՞մսմամբ։ Ան պնդանքն
է վարչապետ Ք. Կուրաթի Նախա-
նախնիներն, որմանմանը որդիւ
օգտորդը Նախալոյ։ Ընդդ Նախընթ
ա՞մսմանից րանցողը ի՞նչ նպատակ մտա-
նալորդը Բուրդոյի արեւելեան շրմ-
նեան, այդ արեւոր զանգիւղի նկատմ
է որդւի ինքիբերեան չու լաւ յարե-
րիւնի մշակելու արժանաւորներն։

Ռեզիզիդը մը հարց տուած է թէ եւրոպական, Միտիոնը նախապաշարման պիտի չընէ՞ Հայկական Տեղաբնակչութեան ճանաչուած Քուրդերէլ տնտեսականութեան:

Ռէն պատասխանած է որ իրեկայի երկու պատշտեմներ միայն կան այլ ողջամակերդեան համար: Մէկը Քուրդ պատմական օրէնքին բարեփոխումն է, միւրը Վիլլորտի հանրապետութեան մասին պատասխատուած արձանագրիւն (փրոքրոֆոլ) ստորագրուի համար:

ᐃ ᑲ ᓴ ᑳ ᕐ ᕝ

ԾԵՐԱԿՈՑՏԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԵՒ ԹՐԲ. ՃՆՇՈՒՄԻ ՏՈՒՆ

Մայիս 3ի մեր թիւով գրած էինք թէ
Երեւոյ մէջ Տէրապատման տնակը
գրատնիքի դարձած տղանքն զուր կը
մնար չալական պարտանք, քանի որ
օրինակէ պարտանքին մէջ կ'առնուէին մի-
այնք իրտուկանքն ճանչցածները: Առ
այդ ՎԱՏ (ժողովապետական) դէմ հաշ-
իւական դրօշմի մէջ) կազմակերպութիւ-
նը Արարի 29ին ահապառն Տնկնդոց
դուր օրայտի միջեւ: Մայիս 9 մերկով
այն լոյսով խորհրդատու խորհրդարանին
տնակաւոր տղանքը եւ Հայկական Տէ-
րապատման թիւիս աշտերպատու վերջա-
մով ձեռն էինք:

Ներկայիս կը տեղեկանանք որ պիտ
ընթացիվաբար տակից անց տասնեակ օր
ներկայատուականից առաջարկան են որ օ
րինապէսը վերաքննութեան ենթարկուի:
Ետիկ հազարեան անկախութեամբ հե
տադար կը բաժնա: Միւս կողմէ, թըր
ական հազարեակը տըրքմէնը, թըր
էն ուսից կարեւոր Տըրքմէն թըրք
արտուան են Պէտիոյ Մըրաքիսիոյ, ար
ից ըլլալու համար հայանպաստ կար
ագործեան փո:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅՈՒՇԱՏԱԽՏԱԿԸ
ԱՆԴԵՏԱԳԻՏՈՒՄ

Հայկական Յիշատապանութեան յուշ-
խումարը որ անցեալ Ապրիլ 24ին զեռեղ-
ան էր Բիւրօպէսն յայտարարելով իշխե-
անհասցայով ի Տեղապէր Հայրաբնին ու
յայ Դատի Յանձնախումբը զատարար-
ան էն կատարածները: Քաղաքէն դուրե-
նան թաղաքի, Ռեօն թաղաքիցն խոր-
ուրդը միաձայնութեամբ բանաձեռն Ժը
նարկանով էր ձանձնալով եւ զատարար-
անի Հայրենի Յիշատապանքները, շա-
ւորաքցողներն ու խառնըները զատա-
արարուն:

Հ. ՇՄԻՏ՝
«ԹՈՒՐԳԵՐԸ ԵՒՐՈՊԱՅԻ
ԶԻՆ»

[illegible]

Ч Р П П С П

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆ ԱԼ ԿԸ ԾԵԾԵՆ

Սորհրդարանին Ծաղկայի երեսփոխան
այլ Մեկտոնեան, նոյն շրջանի Ղուչի
իւղէն քանի մը տասնեակ Հայեր խոշ-
աւորուած են ներքին դժբերօւ ֆոկաւ-
երուն կողմէ:

Պատարար տեղի ունեցած է Մայիս
և, երբ 2. Մերտանյան չհասած դեպ
քան է Բ. Ալաբաբյանտարի գլխի մեկ
նարանգը արգելադրանքով չափադրվե
լու ամսանիշով։ Հաջի ընթացիկի գի
տարածքի երեսնամիսյան թուղթած է որ
տեղի Բախտանի է. այս գլխի մեկ ամ
սանգի գլխիցի ժողովը չարանած է պատ
ման արժեքի. «Միջոց է եղած այ՝ ա
նձի անհատական անհատական
անհատական անհատական լուսն
ու Բեքուլյանի գլխիցի տեղի վրա
նորիցի սրած ուն ծծելի կերպի երե
սանակի գլխիցիներ, անոնց խառ
2. Մերտանյան։ Հաջադրի երեսնա
մի ամսանգի Հայկական խորսի
որ արդյունքիցի, հարցերի եր ամսանգի

Արդյունքներիցի դասախոս Հարց յա
րանած չէ, քանի գլխիցի ամսանգի
նարանգիցի արժեքը անորոշվելու ընթաց
քան Բեքուլյանի եւ խորանարան գի
տարանիցի։

本
事

ՀԱՅ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ
ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, 902

Կղացական բանակին Ախալցխայի գործարանին 12 Հայ զինուորներ խոյս տրւեցին, Գուտաբանդից իրենց ուղղորդ գաղափարներին ամրաստութեան համար բան չէին հաճախեցնելու. նրանց կամ ինչ ինչ իրենց վերադարձնելու, որից զինուորները կողմէն: Մէկը ապախախտ հեռասանների կայանի մը խոյս տրւեց իրենց արաբերէն մասին բան չէին տալիս, վերադարձնել իրարից կըլլէին, զիտոտրքերուն կը ստանային միաբնակէին աւելի հաշիւին խաւարու պատճառով:

Լրատանի Պաշտպանութեան նախա-
րութիւնը Հէ մեկնաբանած պատահա-

ԺԽՑՈՒՄԻ ՀՆԱԳՈՑՆ
ԷԶ ՄԸ

[illegible]

Մայիս 9-ի երկու մեծագույն օրաթեր-
ները սոդ սուսան էին Ֆեդերասիոն-
Սեան պնդելով, որ արևմտյան անոր պա-
ռախարհին: 1921 Փետր. 26-ին ամերիկացի
գրադոց Հյուզնա Ք. Սթրեյթ այլ ժամին
հարցում կ'ընդէկ Աթթաթերթ օր կ'ընէ
ի հեռուկ մեզի ողորման զրպարտու-
նիքներն, տեղախոնումներն ողջ ին-
քո անուն մեծ պար իրենց ուսում երա-
րարան կ'ըլլար եթէ համաձայնական պե-
տութիւններ մեզ նոր պատերազմի չ'ըն-
տար:

...Միջազգային հանրային կարծիքը որ
քանք է ամուսնաբեր մնաց խաղաղության
կրթական պատերազմի դաշտին հեռու ապ-
ստիկ իրականացիներու դէմ Անգլիացիներու
հաղթելու կարեւորութիւն, հայ ժողովուրդին
նշանակաւորութեան ուղղութեամբ մեր պար-
տաւորաբար տուած որոշումին աւելնալու-
թեամբ չի կրնար արդար անբաստանու-
թիւն ձեւաւորեալը”:

Թուրքիոյ Հանրապետութեան Հայրն ալ
լը խօսի Հայ Հրոսակներու ուսական
ակադէմիոյ վրայ կատարած կոտորածնե-
րուն, քանդումներուն մասին, կ'ըզրակա-
նին .

Մայրէ ծայր սուտ է պնդումը քէ
նր ազգը անգութ է: Մերինէն աւելի ո՛չ
էկ ազգ օտարներու հաւատալիքներն ու
արհերը յարգած է՝:

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՏԱՐՐԸ
ԽՈՉԸՆԴՈՏ ԵԻՐՈՊԱՅԻ
ԱՆԴԱՄԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ,

[illegible]

Անդարա ընդդիմացած է պահանջին ու
տարկած որ եւրոպական երկիրներու եւ
ուրբիոյ համեմատութիւնը ճիշդ չէ
այս նիւթով, նկատի առած թուրքիոյ ա-

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՃԱԿԱՆՏ

ԱՐԵՎՄՏԱՀԱՅԵՐՈՒ
Գ. ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Հայաստանեան քաղաքներն արժա-
 ւանք կը կրկնէին Մոսկուային ձկն դու-
 րանին լայս տանող երկու լեռերի գո-
 րէ խնայարի փայտէ Միքայէլեանի ծրա-
 րէի։ Ան յայտարար կը հաստատէր կա-
 մուխերդիկը Արեւմտահայերէս Գ. Հա-
 րպարտիքի (1917)ն եւ 1919)ն հորը,
 Գարգիլի ձկն։ Հայաստանի երեսներ
 ինչ Արեւմտահայերէսն շատախիներէն
 Ազգային Ժողով եւ Ազգային երօրուրէն
 Կանխկալուի որ մօտ 500 մասնակից ըն-
 քա Միքայէլեան եւ Հայաստանի, որուն
 ներկայութիւնն անոր ըր միջին Հայեր։

Ըստ Կ. Մկրտչյանի, Հայ Գաղթի իսկան զգասձաժողովը աշխարհական Հայությանը և հայ ազգային ժողովուրդի շարժանքի հարթակ դերեր էր խաղում։ Համադարձաբեկ ճգնաժամի անմիջապես մարմինները կառուցվելով, մասնաճյուղի կոմիտեի հարկադիր ուղիով համադարձաբեկի վեճ էր անցնում։ Այսպես, Հայ Գաղթի խորհուրդը զգուշացնում էր հայ ազգային ժողովուրդին լիարժեք ինքնաշարժական մարմիններին անհետնելու աշխարհային դաժանության կարևոր դարձելու։ Այդ մարմինները լիարժեքորեն Կոմիտեի հրահանգներին ենթարկվում էին։ Օսմանյան օրով կապարտության շղթաներով, դատապարտված, համաշարժուն և Խորհրդի Հայրենիքի վերադարձում ցանկանալի ունեցողներու վերադարձը կարճաժամկետ էր։

Կ. Միքայելյանին խաղերով՝ Սփիւռքը ազդեին զարդացման գլխատըր ազդիւրնե-
րէն ըլլալով, կրնայ պիտօճ ունենալ որ
բազմապատիկը կրնայ ըլլալ Հայաստա-
նի պիտօճէն: ¹Ներկայի Հայաստանը
կարիքը պիտօ է կազմէ ապագայ Հայաս-
տանին՝:

պահովության պարագան: Եւրոպայի ապահովության կեդրոնի ներկայացուցիչները ըստ են ի՞նչ եւրոպացի տկուհի մըն է, ի՞նչ թուրքիկ կ'ուզէ աւտօ մաս կտալ, պարտի յաբէկ կտունները: Իսկ թուրք խոլովականները պատմասխանան ին որ թուրքիոյ անգամակցութիւնը պայման չէ, Խալիթաթուրիեան խնդիր մըն է ու ըստ են ժողովը:

ՅՈՒՆԱՅ ՊԱՏՐԻԱՐԺԸ
ՍԻՆԻԹԵԼՈՒ ԹԻՐԱՆԻ

Դառն հին Պրեկատայի հաղթիւս Ան-
դրեանքն է՛լ անդ անձնք կտանով
պարտաւորեալն իւր ընթացից հունչ
պարտաւորեալ Պարտաւոր ազգամեզ
կրկնապարտաւորս. տղի զարթոյնքն
կրկնա կտան է: Անոն խմբուելով ծա-
նոյն տղիքի իւր ծէ՛լ, կրկնապար-
տաւորեալից խմբուելով զարթոյնք ըրան
նոն, ոգոյնս՝ հունչ պարտաւորեալ
պարտաւոր ծննդատանն ու թաղոյ ու տիկե-
լոյն խմբով պարտաւոր հաղածանք կու
տան ինքն ինքն ու իւր հաղածայի Լոյսի
պարտաւոր արտադրութիւններուն: Մի-
կտան օրանս հաղիք ու կտան են
Պարտաւորեալ կտանք վրայ:

Արարողութեան մասնակցած են նաև Մեարոյ Արք. Մութաֆեան, Պէրկամայի ինտորսովիտը, Յունաստանի Անգարայի սկիսանք, Էւն. :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՊՈՒՇ ԹԻՖԼԻՍԻ ԳՆԱՅ

[illegible]

Սահակալավիելի այս բացատրությունն է
որ իշ Համապատասխան է իրականության
և ոչ թե Հայաստանի նախագահին ներ-
կայություն, ինչպես դրած էր ֆինանսյի
թղթականից Իրինա ար Շիբոֆ (Մայիս 9),
մինչև աստիկա կը վերաբերէր միայն Ալի-
ևլի, ինչպէս դրած էինք Մայիս 5ի մեր
թիւում:

Մասնավորապես մեծ անկողնաբեկիչներ են զուգի աշխարհում: Ան դե գործաբեկիչներ են բերել զարգացած լատինադարձաներին, նաև հայտնաբերություններն ըստ իրենց (Աբխազիա, Հաբսբուրգի Օսթրիա, Երոնց գործիչ և Բուստանում): Ամբողջ աշխարհում, Մանհատիկի Շեռմանը, որ խոսել Պուշկինի հետ, խոսած է որ դեր խաղացած է Կիրիլլոսովի քաղաքական տաղանդին լուծման մէջ, նորայն Ուկրաինայ պարագային, նորայն ընդգրկուածի: Կր իր տաղանդին որ ընդգրկուածի բնութագրող հետևանք է մոլորակները կամ ինչ եւ ոչ մէկ ՍՄԿ-ի մէջ դառն:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

[illegible]

Ռ. ԳՈՋԱՐԵԱՆ -
Թ. ԷՐՏՈՂԱՆ
ԶԵՌԻՔ ՍԵՂՄՈՒՄԸ

Քաղաքացիները գնվեցին Նաղդեգյաններին՝ աճեցին ընթացիկ արաբեր յաթաղի խաղողի վեճակի վրայ, երբ տեղի էր ունենում Քաղաքացիների համագործակցության համաժողովը։

Ինքը մասուլը նոյն հանդիսութեան
ընդհարմար կը գրէր թէ թ. Էրտու-
նը նախագահ Պուտինի հետ տեսակցու-
ման իրիկ րոպէս կ'ըլլար Վարդանի հարցը,
սակի խօսքին աշխատանքը, նաեւ Յե-
լուստանութեան հարցը: Թուրքիոյ վար-
չկող հակադրելով Իրաքի մէջ Սեղա-
տու իրադրութեան ծանցալու ու զատառապտե-
կութեան վիճակը, րոպէս կ'էր ստիկի
պատճառած կ'ըլլանց: Պուտին մտիկ
ած կ'ըլլաւ խօսակցիցը, սակայն լուռ մնա-
ցաւ կ'ըլլաւ ինչ:

Եւ զայն անպիտանութիւնսն յաշտեալ
եւ հաստատելի նախադաճիցն ալ :

ԱՐԱՄ Ա.Ի ՆԱՄԱԿԸ
ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ՊԵՏԻՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսը նամակով մը դիմած է Գերբաշեւի Առեւտրաբանական հինգեդէցւոյ պիտէ Հրապարակի Երկրի հ. որպէսզի ան զօրաւոր կանոնի Յիշատակութեան ճանաչումի հարմար լինի: Արամ Ա. զօժանդակութիւն յայտած է Գերբաշեւի քաղաքական և դիտարկած շրջանակներու տեսած ջանքին: Գրած է թէ այդ շանթը կը լինի վերահաստատելու հայ ժողովուրդի միջոցն այսօր կապտած իրաւունքները:

Կաթողիկոսը դրուատամ է Գերմանիոյ Սուրհոյանին բողոք հատուանները ուսման վերջերս իրաձանք զանուեանք թուր- ինքի իր պատարկութիւնը որ աստուծոյ պատմա- յան իր պատասխանատուութիւնը: Դր- անք է նաեւ վարչական Շրջանի Գլխաւոր աշխին թուրք զեկլաւարներու զորած ծոքիմանք թեալզարներն համար:

ած է եւ արուեստի անհասական մեծ
մանկարան մը կարեւոր էր Ժրանասյի
լարկին համար ալ։ Ըստ ոմանց երկու
դոմերն ալ լսանցորդ են։ Փինձ ու ուլած
պատակ, գործի մարդ է եւ չի համար
տակորդ ձգգործներ։ Ամէն պարագայի
էջ, պատահածը մեծ կորուստ մըն է
Ժրանասյի համար։

ՅՔԱՆԱՍՏԻ խումբը մը վերադարձներ
 Երզրայանական մեկնում մը կատարելցին
 Հայկ Լոնտեմ, Մայիս 10/ին Կատ տու Նո-
 ճի, բողոքելու Հատմ 2004ին ստոր-
 բնում Համաձայնագրելի գործարկում
 ըլլալուն դէմ: Զարթումին բաները չի
 ասկնար թէ ի՞նչ պատահած է: Լատ Ֆը-

(TOWN - R. T. 10)

Scènes et mises-en-scène du négationnisme

Chaké MATOSSIAN

La commémoration du 90e anniversaire du génocide arménien s'est clôturée à Bruxelles, au théâtre de Poche, avec la lecture, en avant-première, de la pièce «Papiers d'Arménie», écrite par la jeune auteure et actrice Caroline Safarian. Le spectacle était suivi par un débat sur le thème «génocide et représentation» mené par Marie-Aude Baronian, jeune chercheuse de formation philosophique dont les travaux s'orientent sur le cinéma et particulièrement celui d'Atom Egoyan. Le débat réunissant plusieurs personnalités, telles que Janine Altounian, Pierre Mertens, Jacques Delcuvelier et Dogan Ozgiden, journaliste turc, défenseur des droits de l'homme, dont la position courageuse et les propos instructifs ont été fortement appréciés du public.

Dans «Papiers d'Arménie», il s'agit bien d'une histoire de «papier», terme que l'on pourrait prendre au sens de papiers d'identité, mais aussi d'encens oriental, de papier purificateur ou même d'article de presse. «Papier», dans certaines langues, signifie aussi «rôle». La pièce de théâtre par son titre même, permet de questionner la notion de «représentation» en faisant vaciller l'institution (papier officiel), en signalant la fumée (pas de fumée sans feu), en renouant avec la fonction cathartique du théâtre, en informant le public et en proposant aux personnages et aux acteurs (certains très bons, comme le chef de train et le Turc) un jeu de rôle.

La scène se passe dans un train, véhicule du déplacement qui offre à la fois la métaphore du voyage dans le temps, le souvenir de la déportation, le symbole du ventre maternel (notre premier moyen de transport, comme l'a bien montré Paul Virilio), de même que celui de la migration des âmes, du cheminement vers l'au-delà qu'annoncent les sirènes à l'au chant angoissant et mortel que donne ici à entendre la bande sonore réalisée par Jean-Grégoire Mekhitarian. Espace mobile, le train offre l'exemple privilégié de la grande question physique de la relativité qui, avec Einstein, a débouché sur la quatrième dimension. En plaçant ses personnages dans un train en mouvement rectiligne, Safarian met en scène non des sujets prisonniers de leurs sentiments mais des observateurs équivalents en vue d'une objectivité qui n'est pas encore atteinte: «l'Indifférence de la description d'un phénomène ou, si l'on préfère, l'équivalence des observateurs à l'égard de cette description constitue la base du Principe de Relativité. (...) Si cette équivalence est totale, indépendante d'un quelconque mouvement relatif des observateurs, elle définit une Relativité générale. Si elle est limitée à une classe d'observateurs et à un mouvement relatif particulier — tel le mouvement rectiligne uniforme — elle caractérise une Relativité restreinte»². L'action de la pièce a lieu dans un train belge, roulant en Belgique. Deux jeunes, qui ne se connaissent pas, l'un Arménien, l'autre Turc, se rendent au même examen d'un conservatoire d'art dramatique. Le premier vient de France et le second d'Allemagne. Il n'est peut-être pas sans intérêt de noter que Safarian, tout en prenant en considération le fait de la mobilité des jeunes de sa génération pour effectuer leurs études dans l'UE, rattache également chacun des protagonistes à un pays particulier, celui de l'allié de 1915 et celui de l'asile, un peu comme Augustin Diaz Yanes, dans son magnifique film, *Sans nouvelles de Dieu*³, avait fait de l'anglais la langue de l'Enfer et du français la langue

du paradis, l'espagnol apparaissant de manière sporadique et le latin pour les points strictement juridiques.

Nous n'allons pas raconter ici le contenu de la pièce ce qui reviendrait à la figer et provoquerait l'ennui alors qu'elle reste dynamique du début à la fin, pleine d'humour et de sensibilité. Disons simplement que pour éviter l'éviction du Turc qui voyage sans papiers, Azad lui prête la convocation du conservatoire et, du même coup, son identité. Le contrôleur du train, ayant un ami arménien s'adresse au Turc devenu Azad et lui parle du génocide; le Turc doit se débrouiller avec cette nouvelle identité éphémère qui l'exaspère autant qu'elle le sauve. Nous assistons à la discussion entre les deux protagonistes ainsi qu'à l'apparition d'un ivrogne raciste et à celle de l'ex-petite amie française d'Azad, Christelle, dans une ambiance moutementée sans exagération. Certes, nous ne sommes pas dans la finesse d'un Atom Egoyan, mais Caroline Safarian réussit à créer un large public en évitant les aspects primaires, les discours purement symboliques, les leçons et les sermons «engagés». Rien de plus engagé pourtant que son humour, rien de plus difficile assurément que de parvenir à créer une tragi-comédie avec un sujet aussi prenant pour l'auteur et de le faire passer à ceux qui, pour la plupart, ne connaissent rien ou presque de l'histoire, de cette histoire-là, et ne s'en inquiètent pas beaucoup. Le texte de Safarian ne traite pas du génocide mais du négationnisme, il révèle la génération à laquelle appartient l'auteur qui nous montre le problème auquel se confrontent les jeunes Arméniens, ceux d'être accusés de culpabiliser les jeunes Turcs en leur parlant d'une vieille histoire dans laquelle ils n'auraient, croient-ils, et les jeunes européens avec eux, rien à voir. L'histoire ne vieillit pas et le déni en est l'actualité.

Comment s'adresser à un public tous les jours bombardé d'images horribles par les médias qui n'expliquent rien et n'analysent rien, se contentant bien souvent de gloser sur les documents visuels d'embellie proclamés atroces et quasi insoutenables, comme pour mieux satisfaire la concupiscence morbide des yeux dont parlait Saint Augustin⁴? Caroline Safarian évite cet écueil, il n'y a chez elle aucune complaisance dans l'horreur pas plus qu'il n'y a d'effacement ou de retrait devant ce qui doit être dit, crié : «où est ma mémoire?».

Il nous revient de comprendre qu'en s'appuyant voluptueusement devant les images des atrocités, nous, télespectateurs, les cautionnons, d'une certaine manière, car nous acceptons cette vision du monde qui nous est donnée par la fenêtre perspectiviste de la télé, image d'un monde produit par des politiques mises en scène médiatiques. Ainsi, bon nombre de politiciens et de partis de notre Europe qui se dit démocratique sans plus jamais s'interroger sur le rapport du mot à la chose, sur ce qu'il en est des dérapages hallucinants qui se produisent (du négationnisme à l'exclusion des droits élémentaires comme le logement et le travail), soutiennent les commémorations du génocide et ne sont nullement gênés par le négationnisme de la Turquie, comme nous l'avons vu en France. La Belgique, qui a reconnu officiellement le génocide, n'a, quant à elle, délégué personne pour représenter le gouvernement lors de la commémoration du 90e anniversaire du génocide et

aucune sanction n'a été prise contre les propos négationnistes de l'élue d'origine turque, Emir Kir (PS), secrétaire d'Etat à la propriété, aux monuments et sites (cela ne s'invente pas), voulant l'élimination du monument érigé à la mémoire du génocide arménien. Au négationnisme clairement énoncé s'ajoutent des propos qui, à l'air de rien, ne font que le renforcer plus sournoisement. Ainsi, Le Monde du dimanche 24 avril présente-il, en bas de première page non pas un article mais un «point de vue» d'un historien, Vincent Duclert, qui ne parle pas du génocide (le mot n'apparaît pas dans le texte) mais vante les mérites des 200 intellectuels turcs qui osent réagir contre le nationalisme raciste de la Turquie. L'article, qui continue en page 12, n'est rien d'autre que l'apologie des quelques intellectuels turcs en lesquels Duclert veut repérer le moteur d'une «révolution de valeurs sur le mode thécoslovaque», semblant ainsi oublier qu'il y avait zéro pour cent d'analphabètes en Tchecoslovaquie, que les Tchèques ont choisi un homme de lettres pour président et qu'il est donc impossible de leur comparer 70 millions de Turcs que seraient supposés convaincre les 200 intellectuels. L'historien recourt au vocabulaire médiatico-raciste en utilisant les termes «haines ethniques» expression qui, à mon avis, est toujours une manière de minimiser les conflits entre les peuples en les rejetant dans un ailleurs sans importance, barbare et sauvage, comme un lointain broussaillieux dont l'occident se démarque souverainement. Ainsi, le quotidien français qui prétend faire autorité et référence parvient-il, le jour de la commémoration du 90e anniversaire du génocide, à ne rien dire en première page, si ce n'est un encart d'embellie présenté comme non objectif («point de vue») et qui, par son titre, de même que par son contenu, valorise les Turcs et la Turquie «pays, aujourd'hui traversés par des tensions sociales et politiques dont le pire comme le meilleur peuvent sortir». La fin de l'article en page 12 est on ne peut plus claire, Vincent Duclert défend sa caste, les Arméniens incriminent sans comprendre que le génocide reste à prouver, par les historiens. Il écrit :

«lorsqu'Orhan Pamuk parle d'un million d'Arméniens morts en Turquie, ne permet-il pas de prendre en compte l'identité de toutes ces victimes dont on ignore encore souvent tout et jusqu'à leur réalité, puisque les autorités ne reconnaissent qu'au mieux 300 000 morts... Les historiens savent qu'il n'est pas nécessaire de passer par la définition du génocide pour mettre au jour des processus d'extermination. Mais les diasporas arméniennes restent polarisées sur cette condition de la reconnaissance, sans réaliser qu'incrimination juridique et recherche historique ne font pas toujours bon ménage».

Pourquoi la rédaction du Monde a-t-elle choisi de mettre cet article-en première page plutôt que celui de Philippe Videler, historien et chercheur au CNRS, confiné à la page 12 et dénonçant la «pathologie négationniste» de la Turquie qui en est arrivée à modifier même les noms latins de la faune afin d'éviter les mots «arménien» et «kurde»? Sans doute le quotidien a-t-il trouvé un moyen subtil de ne pas effaroucher le lecteur qui risquerait de voter «non» à la Constitution européenne, laquelle, une fois adoptée, entraînera l'acceptation inévitable de la Turquie (voir notre article paru dans *Haratch* du 6 mars 2005). Comme pour mieux reléguer le problème du génocide dans un ailleurs extra-européen, les articles sur la commémoration se trouvent en page 6 «Internation», alors qu'il s'agit de la commémoration en France et que la photo montre Chirac à Paris, déposant une «gerbe au pied du monument dédié aux Arméniens de France». Le fait de titrer la page 7 «Union européenne» insiste sur l'extranéité de la commémoration traitée page 6. Il s'agit d'une page de gauche, toujours moins lue que celle de droite, c'est-à-dire une

mauvaise page, les meilleurs étant les pages 1, 3 et la dernière, comme en témoignent du reste les publicités (nombre, dimensions, couleurs, etc.). Très différemment, *Liberation* du 25 avril met en évidence les commémorations par une photo couleur et un titre en première page, de même que par un éditorial signé Gérard Dupuy dans la double page avec photo couleurs consacrée au génocide et dénonçant l'attitude de l'UE, de la France et bien entendu de la Turquie.

Au cours du débat, qui a suivi le spectacle, Janine Altounian a souligné la transmission du trauma et l'impact de la visibilité du corps dénudé, meurtri, qu'il revenait aux survivants de voler, de transformer en corps joyeux, en plaisir de la vie par un travail psychique qui nécessitait plusieurs générations. Elle a voulu parler en tant que fille de sa mère, en évoquant avec profondeur les conséquences de la disparition actuelle ou imminente des derniers survivants du génocide : «nous perdons le monde qui nous a portés et constitués», a-t-elle déclaré. Certes les corps disparaissent, mais les images et les récits qui les portent subsistent en nous qui les véhiculons. Comme le dit Hans Belting : «Les hommes sont sans doute mortels, mais dans la transmission des images, parents ou enseignants ont une importance qui dépasse les limites de leur existence singulière. En tant que fondateurs et héritiers d'un patrimoine iconique, ils sont engagés dans des processus dynamiques où les images qu'ils font passer sont transformées, oubliées, redécouvertes pour être réinterprétées autrement. Transmission et survivance sont comme les deux faces d'une même pièce de monnaie»⁵.

Il faut féliciter Caroline Safarian d'avoir su être un moteur d'images et un relais de transmission, d'avoir su, si jeune, être la mère alors que celles qui devraient l'être, en vertu même de leur âge, de leur statut et de leur niveau intellectuel, semblent souvent incapables d'abandonner l'égoïsme de leur stade d'enfant. Dans les trains, le calcul du temps devient autre, c'est l'enfant qui engendre sa mère.

(1) «Le voyage dans l'au-delà est souvent conçu sous forme, non d'un vol, mais d'une navigation» écrit Pierre Courcelle dans son analyse des représentations funéraires d'Ulysse et les sirènes. P. Courcelle, «Quelques symboles funéraires du néoplatonisme latin», *Revue des Etudes Anciennes*, t. XLVI, n° 1-2, Paris, janvier-juin 1944, p. 73.

(2) Marie Antoinette Tonnelat, *Histoire du principe de relativité*, Paris, Flammarion, 1971, p. 7.

(3) Sin noticias de Dios, 2001 avec Victoria Abril, Penelope Cruz et Fanny Ardant.

(4) *Confessions*, X, xxxv, 55 : «Quelle volupté y a-t-il en effet à regarder dans un cadavre déshabillé une chose qui l'a fait horreur? Et pourtant, qu'il s'en trouve un gisant quelque part, des gens accourent en foule pour s'attrister, pour pâlir».

(5) Hans Belting, *Pour une anthropologie des images*, Paris, Gallimard, 2004, p. 81.

ՄԱՏՈՍՅԱՆ

ՀԻՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ
ԳԻՐԿՈՐԻՍ Կ. ՎՐԻ. ԱՐԱՐԻԷԼԻԱՆԸ

ՄԱՐԿՍ ԲԻՐԿՍ

Փաբլիկ, 2005

Ինքիս ամեն ջանք եմ խափել այդպապրու-
մքը ձեռք ձգելու համար։ Ինչ եմ վերաբը-
րել Ֆրյուանա Օպերնայի եւ իր առաջնոր-
դի, Մայիս 11-ին 126 դր հիմ եր առեալու-
դուած էին։ Լուրջ չէայ նաեւ ուսմանայ
լրագրողներէն, որոնց համար արեւու-
նորու պայմանումամեր լրագրած ենւ Ա.
Երեմ Բէրէ է ուսմանհայ լրագրոց ալ
Օհանէսեանս։

ՊՈԼԻՄԵՆԸ-ՊԵՅԱՎՈՒՆԻ քաղաքայն.

(Եսք.ը Գ. Էճ)

(Zur. 51)

Լուսինբյուր հասանելիության, Յակոբ Ար-
մենյան, Փարսիսյան մ.Ճ., Քէ Արցախի ի-
նքատու, Էրբ Գրամարի խորհրդադարապի-
ն, ինչ զեղարքի իր արակցութիւնը եւ իր
Դաշնու շ.Յ.Գ. քէ ՆԱԲԱՐՔԱՐԱՆ Կը
Իրանցինն արտաւն ծառայող մը իրենց
Երթունելութիւնը:

Իր ցաակցութիւնները արկին Սեղա
Իրթինեանի եւ զաակցներուն:

Տիկին Սեդա Արքիմանդեան և **գրականներ՝ Տէր և Տիկին Գրիգոր Արքիմանդեան և Զարեհ Արքիմանդեան**,
Տիկին Արփի Արքիմանդեան և **գրականներ՝ Տէր և Տիկին Մովսէս Զարեհեան և Գրականներ՝ Արմաթի Գարսեան** և **Պիլիփէան** բնաստիները
խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնուն, չոր, տարբեր, հօրեղբոր, ցարիկին և հարազատներն:

ՅԱԿՈԲ ԱՐԹՐԵՆԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Զարեհաբերի, Մայիս 11ին:

Յուդաիզմաւորները կը կատարուին Ռերաթ, Մայիս 13, ժամը 15ին: Փարիզի Ս. Յովնանէն Մկրտիչ ժայր կեղեցւոյ մէջ:

15, rue Jean-Goujon, Paris 8^e
Ռոնէլ Գալաթի արկածով չնկատուի կը խնդրուի ներկայացնել այդ կիսովով:

Փոխան ծաղիկի նուէրներ կատարելի ի նպատակ Գարիկի ԶԱՐԲ-Յրանիս:

Հ.Մ.Բ.Մ. - Տրանսի Գարեբեդեան կը դուռէ հաւատարմը Հ.Մ.Բ.Մ-ական:

ԵՐԱՅԻ ՅԱԿՈԲ ԱՐԹՐԵՆԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Մայիս 11ին և յաւակցութեան կը յայտնէ որդեգրութեան բնաստիներն և Հ.Մ.Բ.Մ-ականներուն:

Արշ, առ տիրոյ առի՞ն յետաճողուն է Հ.Մ.Բ.Մ-Յրանիս՝ Ռերաթ երկնային՝ որ տեղի պիտի ունենար Մայիս 14ին:

Ի ՅԻՇԱՍԿ

ՄԻՒԼԱՌԱՌ - Տիկին Սոմա Իսիկեան կը սիրեցեալ մօր՝ Արտակ Ներսիսեանի մահուան տարեդիմէ Ժ յիշատակ (2004, Մայիս 13) 700 երթ կը նուիրէ "Գաւաթ"ին:

ՅԱԿԱԿՈՒԹԻԼՆ

ԵՒ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻԲ

Ֆրանսահայ Կարգաւ Յաշի Մարկը՝ Սէն Փիլիպի Զատ Զանգ մասնաճիւղը կը խորհն յաւակցութեանները կը յայտնէ իր գաղափարները քննարկել Պրինսիպի Լաֆլինանի ճաշուան առթիւ, Տէր և Տիկին Ռոպեր Միլիանեան և Այլի Տիկին Սոմա Իսիկեանի մահուան առթիւ, Տէր և Տիկին Բարդիսեանի ստացան է Տէր և Տիկին Բ. Միլիանեան 50 երթ, Այլի Տիկին Ս. Բարդիսեանի 30 երթ և Տէր և Տիկին Ֆրանկի 30 երթ:

ՆԱԿՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐՍԵԼ

Ռերաթ, Մայիս 20ին
ESPACE JULIEN
39 cours Julien 13006 MARSEILLE
ՔԱՆԵՐԱՆԵՆ ԵՐԿԻՊԵՆՈՒՄ
(հայերէն)

"ՉՐԵՐԵԼԸ ԱՐԹՐԵՆԵԱՆԻ ԱՎՄ" երեսօնը ՕՏՅԱՆ - Միջաշէլ ԿիՐԻՏԵԱՆԻ կազմակերպութեամբ՝
Association Artistique Arménienne
«Les 3A»-ի

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

VERS BELLEFONTAINE

Pour les 50 ans de la colonie de Bellefontaine
la Section «Agouni» d'Asnières propose pour les 16 et 17 juillet de vous y emmener en autocar.

- 3 points de rencontre le 16 au matin :
— 6h15 Maire d'Asnières pour un départ à 6h30 précises;
— 7h Square Monthonlon - rue La Fayette Paris 9e - Métro Cadet;
— 7h30 Pont de Charenton devant le café Le Petit Caporal.

Hébergement en chalet situé à Morbier en plein cœur du Parc Naturel du Haut Jura.

Participation : 120 Euros par personne:
Comprend : le transport, l'hébergement, une collation samedi matin et le petit déjeuner du dimanche.
Inscription auprès
— d'Annick au 01. 42. 42. 70. 39 et
— de Suzanne au 01. 47. 93. 70. 86.

SORTIE EN CHAMPAGNE

avec
LA CROIX BLEUE
SECTION «D. SERENGULIAN»
d'Issy-les-Moulineaux
le dimanche 22 mai

Visites guidées :

- Des caves Taittinger avec dégustation;
- De la Cathédrale de Reims.
Déjeuner sur place

Participation: 35 Euros

Départ : 8h devant la Mairie de Clamart.
Arrêt : 8h15 à la M.C.A. — rue de la

- Défense, Issy-les-Moulineaux;
8h20 Eglise apostolique arménienne d'Issy-les-Moulineaux

- Nombre de places limité —
Inscriptions jusqu'au 18 mai
auprès de :
— Jacqueline : 01 40 95 81 33;
— Aida : 06 23 24 01 32

Bellefontaine fête ses 50 ans

50 ans de joie
50 ans de découverte
50 ans d'amitié
50 ans d'arménité
Pour fêter cet événement, la Croix Bleue a prévu différentes manifestations.
Si vous avz vécu ces «années Bellefontaine» et si vous avez envie de les revivre :
inscrivez-vous sur le site
www.croixbleue-france.org

Association Arménienne d'Aide Sociale

au service des Arméniens depuis 1890
Siège Social: 77 rue La Fayette 75009 PARIS
☎ 01 48 78 02 99
Télécopie: 01 42 80 61 45
Courriel : aaas.paris@free.fr
Maisons de retraite médicalisées
— MONTMORENCY (Val d'Oise)
☎ 01 39 83 20 67
— GONESSE (Val d'Oise)
☎ 01 39 85 24 24
— SAINT RAPHAEL (Var)
☎ 04 94 19 51 50
En Arménie :
FONDATION FRANCO-ARMÉNIENNE POUR LE DÉVELOPPEMENT
13/3 Khandjian, Erevan,
frenchfund@web.am

Date à retenir

DIMANCHE 10 JUILLET
GRANDE FÊTE
CHAMPETRE
KHANASSOR

Chaville — Viroflay
Informations détaillées suivront.

20e CYCLE DE LECTURES MISES EN ESPACES D'ŒUVRES DE DRAMATURGES ARMÉNIENS

Direction : ARBY OVANESSIAN

Organisé par l'Association de THEATRE ARMÉNIEN

ՀԱՅ

ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

ՆՈՒԻՐՈՒՄ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ

20th Cycle

կազմակերպութեամբ՝

Լեւոն ԲԱՐԻՍԻԱՆԻ

L'ICONE

Satire
Jirair ANANIAN

ՄԱՐԿԱՍԿԱՆԻՐ

Յիսկանաւոր իւր
ԽԻՐԱՅԻՐ ԱՆՈՒՄԸ

Կիսակի, Մայիս 29, ժամը 16-ին

Դիմանալ 29 մայիս 16ին

ՀԱՅ ՈՒՆԱՐԱՊԵՆՆԵՐ ՈՍՏՆԵՐ

MAISON DES ETUDIANTS

ARMÉNIENS

57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS

Me Pte d'Orléans / Cité Universitaire

Մուտք՝ 5 եւրօ

Մարտիկի Սրբոյ Թարգմանց

Մայր եկեղեցւոյ

ԿԱՆԱՏՈՒՐ ԱՐՈՒԿԱՆԸ

Հայկական վարժարանին

ՏԱՐԵԿԱՆ

ՏՕՆԱԿԱՆԱՐԸ

Կիսակի, Մայիս 22

ժամը 14:30-ն 19

Մայր եկեղեցւոյ չքմափոխի մէջ

Կիսկանաւոր յայտարար

Եւտպ - երգ և Գար...

ՎԻՃԱԿԱՆԱԿ

և, համեմի անկնկալներ

Ինչպէս մանուկներն,

ախպէս ալ ծնողներն,

Համար

EXPOSITION

ASSADOUR — BEAUDIN — BORES —
BRASILIER — BOLIN — DE CONINCK —
FASNACHT — FUSARO — GUIRAMAND —
LESIUER — ROHNER — ZAVARO

Du 7 avril au 21 mai

de 10h à 18h30

GALERIE FRAMOND

3 rue des Saints-Pères 75006 PARIS

UNE BELLE URGENCE POUR AIDER L'ARMÉNIE

SOLIDARITE PROTESTANTE FRANCE-ARMÉNIE
et son président, le pasteur Samuel Sahagian
vous invitent à participer à la

FÊTE DES 15 ANS DE SPFA

le Dimanche 22 mai à 16 heures 30, en l'église Saint Sulpice,
dans la Crypte du Rosaire, 4 rue Palatine, Paris 6^e

Programme de la Fête : (Entrée libre et gratuite)

- Accueil par le père Paul Roumanet, curé de St Sulpice
- Concert de violon par Haik DAVTIAN
- Film sur le voyage SPFA de 120 personnes en Arménie (en avril 2005, 90e anniversaire du génocide)
- Témoignages de personnalités françaises et arméniennes sur SPFA, ses projets et ses voyages en Arménie
- Présentation du carré de soie de la Maison Hermès
- «Les jardins d'Arménie» (auteur: Karen Petrossian).
Le bénéfice de ce merveilleux carré, édité par la Maison Hermès pour aider SPFA dans son action en Arménie, est entièrement aux projets d'urgence humanitaire de SPFA en Arménie, et au Karabagh (parrainage du village de Khatchen, au nord de Stepanakert).

On peut dès à présent souscrire à l'achat du carré «Les jardins d'Arménie» en s'adressant à :

SPFA — 1 rue Cabanis 75014 Paris
☎ : 01 47 35 30 23). Prix du carré : 250 Euros.

15 jours / 14 nuits
de découvertes ou
redécouvertes grâce aux
excursions quotidiennes

140\$

Hôtel Nor Dzoraberd

Circuit organisé et

semi-pension

•

Dépliant détaillé et

renseignements

www.ucfaf.com

et auprès des secteurs

UCFAF

Inscriptions :

Mme Yazdjian

28-33, av. Pasteur

93100 Montreuil

01 42 87 95 98

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»

83 rue d'Hauteville 75010 Paris

Siret : 571 027 317 000 15 — Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

የሀገሪቱ ሆሮ ያበጋበሃ

[illegible]

ՖԻԼԻՄ ՏԸ ՎԻԼԻԷ Հացաբաղարի մը
 Նվաճումը մեր Համադոց Գրքանոցներու
 33%, որուն հաս իր կարգին խորհրդարանական աճի 29% է: Եւ ձայն բնութագրերը
 ու 35% է: Մայիս 12ին, ինչ ալ հետա-
 տեսիկն գոյրը հնաբն "Ո՞ր անհրաժեշ-
 տութեան, կեղեկ ու կրկին դժ արտա-
 յայտանգաւ Քուրթիյ աւճառականը: Բեան:
 Ըստ իբեան էթն "Ո՞ր" յալթէ, Մայիս 30ին Շիրազ պէտք է զամսիոյ Գր-
 քանոցներուն ուղերթին քանդերը:

ՈՐԶԳԵԿԻՍՏԱՆԻ մէջ ապստամբական շարժում մը ծաղկաւունջ տուաւ Եւ Մայիս 13-ին Եւ Նախապետական Կարգի մը անմիջապէս տեղափոխուելու հրահանգով, որ պատահական չէր լինար: Ապստամբները գրաւեալ էին Լաւորնի Եւ աղտաւարական 2000 բանաւորականներ, բայց Եւ ճիշդէն տարր մեղաւորներ Եւ 34 հրահանգներ: Տակաւոր մէջ միջապէս լաւագոյն մը փորձեալ Եւ Լաւորնի զեպականտները մտնել Եւ ոճրագործներ մը գրգռել, բայց տեղի ու տեղի պայմանաւ Եւ:

ԻՐԱՅԻ մէջ որճափորձներ որեւէ դա-
ղար չեն արձանագրեր եւ Մայիս 12ին ալ
26 Իրաքցիներ եւս սպաննուած են: Կը
Թուի որ նոր կառավարութեան հաստա-
տումէն ի վեր կաջուրթիւնը ալ աւելի
վատացած է: Ամերիկեան բանակի ալ
հինգ զինուոր կորսնցուցած է Մայիս 7էն

(Temp. p. 7. 15)

Մ. ՊԱՐՆԻԷԻ
ՆՈՐ ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՆԳԱՐԱՅԻ

[illegible]

ԱՐՁՄ Ա.Ի
ԻՐԱՆ, ԱՅՏՈՒՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Կաթողիկոսը Մայիս 12ին մեկնած է Թեհրան։
Ձերն դիմառուրած են իրանահայ թեմա-
րում առաջնորդները, պետական պաշտոն-
եաներ, իրանահայութեան երեսփոխան-
ները, Հայաստանի դեսպանը, Լիբանանի
սեպարատիստները։

Արամ Ա. «Այլք» օրաթերթին մեջ-
նորիցի պատգամք չլսած է իրանահայ գա-
ղութին, լռելով Քչ աշխին առիթով էրկի-
կան համոզիկություններ Գոյթնային
կախարարան Դամահայի, ասեմ իր Կա-
նոնիկոս ընտրութեան ու գաղակոս-
ման տանանակը: Այցին յայտարար
լայտած է թե՛նի հոգեւոր և ազգային
արտահայտանքներուն, մարդկոսն ու
Սեմական ժողովներու, ամէն կարգի կա-
մակերպութեանքու և ժողովուրդին հետ
հանդիպումներ:

ԵՐՈՊԱՅԻ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ, ԻՐԱՒԱՆՑ

ԱՏԵԱՆՐ՝

Ա. ԷՅՃԱԼԱՆ
ՊԵՏՔ Է ԿՐԿԻՆ ԴԱՏՈՒԻ

Քուրդերի համար ծանրակշիռ գնում մը
 ընդհանրված է եղբայրի՝ Մարգարիկի
 արտոններու առանձին, Մայիս 12ին՝ Ան
 լը վերաբերի քերտ պարագային Ա.
 Բաճանյան դասին վերաձեռնվեան։ Առ-
 անքի վաճառ է որ 1993ին չեղապայման
 դարձրվեան մը շնորհիւ չեղրկալու
 ու Քուրդերն փորձադրուած Բաճանյան անու-
 առ դատավարութեան մը երեխակոյ չէ
 զգալ, ուստի Քուրդերն պէտք է վերադն
 արմանալ ըստ դատավարութեան։

Ռուբինը պարզապես համաձայն
էր իր անհատական զգացողությամբ
հիշողությանը, որ Մարգարիտը մայր-
սիրտն էր իր հիշողության մեջ, և նա
հաստատում գտնարանքով, որ քանցողիկ նկատ-
ում է ինչի մասին պարզապես չէր։ Առա-
ջինը այն է, որ իմաստը սրբուհու է պատը-
հանողությունը պարտադրելով, որ իրա-
ստան նեղույթի օգտուհու, իրաւունքին
էրկերակը քանակաւորելու համար, ի-
նչպէս թէ այսօրին է պարզապէս իմ-
անում իրականացուցած է այն արդեա-
նակաւորութիւնը, թէ փոխանի ըստ օրինակ
պատկերացումին անմիջական դատա-
ւարութեան իմանալով, չարքա թէ չհա-
նուր իրականութեան պատճառ է Ռուբինը
հասկանալի փոխանի կապակցութեան հետ
ստատապոստով է իմանալի փոխա-
նակաւորութեան 120 հարաւ երկուսի միաստի-
մանը։

Իրեն յայտնեղով հանդերձ զմիտն, որ
արական զէջքն էր արմատն, զս
Բրազդպուրի առաջին նկատի չէ առած
ծօծաճախ՝ ձերբարկութեան ապրիլին
խորտանները: Ուստի Թեքի չէ արձակուած
Տիգրէ մէջ ԿԻՆԿԻՆ՝ թաղաքական կա
խախտն մէջ նկատմամբ ըսած թէ թէ
որ կարճամիտներով զստանալարն Թեան
կէտէր չէ ներկայացուի զքառական կողմի
և Թարգմա հիմնական պէտք չէ նկա-

Քրդական բանակին պիտույի պատաս-
խատանքները անդադարեւորելու եւրոպա-
յան առեւտրին միջինը, ըսած են թէ սն
է թէ իրաւունքայլ Քաղաքական ար-
դիւթի է։ Իսկ Եւրոպայի Ա. դաշինքը բո-
ւանայի նախագահը, զատառիցը յայտ-
ար են թէ Քրդական միջին պատերա-
շար ու ձեւական է։ Քորդիս պատերա-
շէ չարեւելու գանձ. արդէն նորիսկ ինք
արը կրկնուի, ոչինչ կը փոխուի ար-
իւնքին։

Բութրիա ներկայիս երեք ընտրանք ու-
ի. կամ պիտի ընդունի Եւրոպայի օրէնք-
երուն զերակայութիւնը ու զատին վե-
ակալական բարոյութեան ձեռնարկէ. կամ
եւրոպին զատելու պահանջը մերժէ, կամ
արդը լիովանցէ Սահմանադրական առ-
աւանդին:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.
ԵՐՈՒՍԱԳԼԵՄ ՄԵԿՆԱԾ

Անկախ ժողովը Գարեգին Բ. Վաղարշապուրյանի 12-ին ջանքերի օգնությամբ խոստովություն ցուցաբերեց և թողեց ինքն ինքն իրավունքները։ Սխառնությունները, ինչպես և հարկերը, Մարց և Սեբաստիայի, ինչպես և Կաթողիկոսական տնայնաբնի, երկրիտիրանի, դոմոնիանի, բրիտանիանի և ժամանակի զորքերին, Կաթողիկոսական և Ռուսական թեմերի և եկեղեցականների։ Նորից թեմատոսի և Երուսաղեմի Հայոց Վաղարշապուրյան Սրբ. Մանուկյանի և Ս. Վաղարշապուրյան ժամանակների խոստովություն կարգի։ Վաղարշի քրիստոնեական ծովային ջախջախ, Ուղանկերի անպարտության։

ՍԱՀՄԱՆԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ՞
ՄԻՆԶԵՒ ՏԱՐԵՎԵՐԶ

[illegible]

ԳԱՆՆԻ ՓԱՌԱՏՕՆ

Ա. ԵՂՈՅԵԱՆԻ
«Where the Truth Lies»
ՄՐՑՈՒՄԷ ԴՈՒՐՍ

Ինչպէս կ'ըսած էինք Ազգիւն Նի մեր թիւով, Աթոռ եղոյնած Ֆիթմ մը կը պատահատէր, բայց ժաման չէր որ նա կըրնայ յարկին Գաննի փառաշուքիթինը։

Ի վերջոյ, հասած է յապաղումով, եւ ինչ ներկայացուի Գաննի փառաշուքն ընթացին, բայց մըրցումը զուրք։ Ֆիթմըն մասին արտայայտուեցաւ զիբասաննէնքէն ինքը՝ Բեհիշ Գեզարը, Մայն 12ի Բրիկուսը (Գանալ +)։ Նիթիւն անըպաղար-

ձամբ հինգ մեք խոյն թխով: Ենթադա-
նումք տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, Մայիս
13/ն:

Այս առթիւ ճարտարաբան ժը տամ և
Ֆիլյալը (Մայիս 13), որ իր քաղաքա-
նէ վարչապետանք Ֆիլիպ Նովոտ-
անէ ընդդէմ, խոստովանեալով թէ դիտա-
կաւորք չէր, բայց կը խորհէր որ աշ-
տարակոթիւնը պիտի գործէ: Կը իշ-
խէ Նաւ. որ 1997 ի դատաւորի մեծ ըն-
դամալի տրմանցանք է՝ Գեղեցիկ վա-
րդարաններ Ն. Նաւաւ:

ՀՈՐԵԿԱՆՈՒՄՏԻ տօնին «Յա-
նաջ» լոյս չի տեսներ երկուշաբթի (երեք-
շաբթի, Մայիս 17ի քիւ)։ Մեր յաջորդ
թիւը՝ Չորեքշաբթի Մայիս 18:

Թ ՈՒՐ Բ Ի Ա

ԽՄԲԱԳԻՐ Հ. ՏԻՆՔ
ԿԸ ԴԱՏՈՒԻ
ԹՐԳՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՆԱՐԳԵԼՈՒ
ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԵԱՐԱ

Աղբերի 30 - Մայիս 2ի մեր թիւով տե-
կայուցած էին թէ Ուրֆայի դատարա-
նի թիւեր Պոլսոյ "Ալիւս" շարաքաթիւրի
մթաղիւր Հ. Տիմըք ամբաստանած էր
բռնութիւնը անարդեւով: Այլ հիմով ալ
ստ բացուած էր անոր դէմ:

Այսօր Մալիսի երեք տեղից երեք թե առերես առաջին ինքուր ունեցան զգրկէ 285ն Ուրբաթի պատմական Գ. Մալիսիին տալիս, ի բացառութիւն Նայ ի բարեկերէ: Եւնա երկրորդ զատ ըմբ պատուան ի իր ըմ Գրոյն ըմբ: Այս երկրորդին ալ երեք Նայնայնամ ի Այսօր ըմ Գրոյն տեսան զբարեկերէն ըմբ: Գրոյն ըմբուն ալ առաջին ինքուր տեղի ունեցան Մալիսի 27ն: Տեղիք պատուան Կատարութիւնն առանձն ի Յեմէն: 25թիւն որ իր Նայ ըմ Գրոյն պատուան զբարեկերէն ըմբուն Նայնամն ըմբին ի Վարսան ի Բուրքոյն ըմբ:

Իր ղեմն անցնում էր զոր հատման մասին
 ընդամենը Կարգադրության պատաս-
 ճանակով, "Սկզբ" ի խմբագրեր շնչում է
 է անոր հայ շունի, ինչպես ասում են
 սուրի փրկին ամեններուն լրատվուն-
 ներում և խոսքերուն, առանց լու-
 րատվությունների և հետ, անցյալում
 է իր ղեմն ձեռնարկում և հետադարձ-
 անք միշտ նախընտրում է անադիվ ղե-
 րադարձում:

«Թուրքիոյ մէջ շատ մը գրողի, լրագրի, մտաւարկական պատասխան բան է: Կան մտնողէ տարբեր չին: Ափսոս որ լրանքի նման երկիրներու մէջ ժողովրդապարտիւն պայքարը մշտն փոխարժէ հետեցած է: Այսօրուսմ հասած ենք այդ փոխարժէները վերաբերով: Մեր ստորագրները այլիւս ուղղութիւն է ժողովրդապարտիւնը հասցնելու այնպիսի կէտի մը որ այլիւս փոխարժէն չպահանջուի»

Իսկ է. Տ. Տիգր:

ԱՌՐԲԵՋԱՆՑԻ
ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ
ԱՆԳԱՐԱՑԻ ՄԷՋ
ԸՍԱԾՆԵՐԸ

Մարտարան՝ (Մայիս 12) արժապատեղի-
 թ թուրք ծառուիլն, իր զորք իր Աղբ-
 րանի Արաբական զորքերու դրոշմա-
 րու Ա. Ալիով Անարաբն ժէջ անարհ-
 ր ի թէջ չալիկանի կողմը չալիկալու
 արտասանականութիւն յայտնւած է
 ասանառն եօթը արժարեանական շրմանն
 է ձնթիւն արտուելու։ Այսուհանդերձ
 արժարեանական իր պատճառն եօթը
 արժարեանական պայմաններու, ըստ իր
 արժար։ Տարբերութիւն կողմով կրկնու-
 րաբարք ու Լազիկն անցնէ են արհի-
 րան շալիք, ըստ Ալիովով, ըսան են
 է կ'արժարն արժարն ու թիւնն արհի-
 րանն։

Նշարար, իր բաժնի Ազգրբնախի իշխան-
 քաննեղուն այս տեսակէտը, միւս
 մէջ հայկական անակախ պատրաստու-
 մանից, իր ամսուծի որ այն թալլ ը-
 ալ նկատուիլ որպէսզի Ռ. Բաշարեան-
 իտորուն հանդիպումը իրանայ Վար-
 քի մէջ Ռ. Երկու զեկամաները պա-
 րան հարցերու կարգին չիւթ ընն-

Գարբերականին նամակների բաժնին էլ լայն տարածվել է թարգմանչի Փարիզի նպատակը Ու. Կալիգրիի նամակը, որ ողոր ճան է գարբերականին մէջ Արարի շին հայրապետան յայտարարութիւնը։ Ինչպէս ասողութիւն է, լրանում համար արեւորական լանդերը, դեպքոր ինքնը հայտարարակ կ'ընէ՝ "Իբրեւ ի՞նչ ցեղասպանութիւնը" ու կը յիշէ ՍԱՍԱՆ-ի կողմէ գործունէ արհմիակցի արարքները, բացառաբար երեսն համար՝ "բարձրաժաման եւ ուժգին երգով"։ Եր 1915-ի զոյգեպէր չեն կորսող կտապալանութիւն քրականը։

(Гула: 55)

Ա. ՅՈՒՆԱՆՈՒՄ-ՄԱՐՏԻՁ

ՓԱՐԻՁ

ԵՎԼՅԱՐ ՏՈՆԵՍՏՈՒՄ...

ԿԻՐԱՆԻ, Մայիս 22: Ա. Կիւրակ Յարոն-
քան: Յիւստակ եղեակ մարտիրոս:
Յիւստակ աշխարհագրագէտ Հայոց,
որք կտառաբերող է կերպարանորոշող
Մարտիրոսայտի՝ 1918 ամիթ:
"Վառ համառոյ եւ հայրենաց":

Հոգեհանգիստ՝ Մարտիրոսայտի հե-
րոսներու համար:

ԵՐԿՈՒՆԵՐՈՒԹԻ, Մայիս 23: Տօն Սրբոյ
Կուսման Հոգեհանգիստ:

Գիշերային եւ առաւօտեան հանդիսա-
ւոր ժամերգութիւն՝ ժամը 9-30ին:

ԵՐԵՐԿՆԱԹԻ, Մայիս 24: Տօն Սրբոյ Կու-
սման Գայեանիմաց:

Գիշերային եւ առաւօտեան հանդիսա-
ւոր ժամերգութիւն՝ ժամը 9-30ին:

ԿՈՒՋՈՒՈՒ

Ռիւիւ-Մարտիկոս ընտելոյ հայ ընտա-
նիկ Եր Կր ժողով փորձաւոր, հայ տիկին
մը իրենց երեք երեքակտոր զարդերու
համար:
Հետ - 01. 41. 29. 18. 43 (ժամը 21ին
յետոյ):

ՅԱՆԱԿՏԻՈՒԹԻՆ

Գաղաւթ Խաչի Աշխարհիկ Նշան Բե-
զանք՝ ժամանակէն իր խորին ցաւով
սիրելիներէն Կր յարեց ընկերակից Ա.
Երեմիայի Զերեանին իր եղբոր ժառանգ
տակի:

ՇՆՈՐԱԿԱՆԻՔ

Աշխարհիկ Ս. Պօղոս-Պարոտ կեկեղ-
ւոյ Հոգարարութիւնը շնորհակալու-
թեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները:
Տամիթալ Զարգրաշի ժառանգութիւն:
Պ. Սարգի Տէմիրի 40 Եւրո, Դուկա
Գալպիկեան 30, Սիմոն Փէշեման 70, Զա-
կար Աւանան 20, Մուսթէֆ Եր (Երեմի
Արի) 100, Գարգի Տէմիրի 50, Մայ-
րան Տէմիր 20, Գ. Վահէ Տէմիր 50,
Տէմիր Աւանան 20, Բաբի
Փոլաթեան 20, Բաբի 40, Շէ Արո 10:
Երեմի Զարգրաշի Ս. Մարտիրոս
կրթարանի ստացած է հետեւեալ նու-
էրները:

Պ. Գրիգ, Տէմիր Տէմիրի Սարգի, Պ. Գրի-
գոր Սարգ, Արման Տէմիրի, Ա.
Կարապետ Տէմիր, Արման Տէմիր 50, Սար-
գի Տէմիր 50, Տէմիր Աւանան 20, Բա-
բի 10, Գ. Արա Փոլաթեան 50, Պ. Գրի-
գոր 50, Տէմիր Կր, Արար Կր 100, հա-
նա, Գ. Սիմոն Արար, Տէմիր Գարգի
Սարգի 50, Տէմիր 50, Գ. Կարապետ
20, Բաբի Մարտիրոս 60, Տէմիր, Սար-
գի Զարգրաշի, Կարապետ Կր 50, Տէմիր:

ՇՆՈՐԱԿԱՆԻՔ

Փարիզի Սուրբ Եփրեմեան - Միտիւ
Մայր Զանգի Հոգարարութիւնը Սուրբ
Ծնունդի առիթով, շնորհակալութեամբ ու-
սացած է հետեւեալ նուէրները:

Տէմիր Զարգրաշի 50 Եւրո, Տէր եւ
Տէմիր Արար Գալպիկեան 20, Տէմիր Ար-
ար Գալպիկեան 20, Տէմիր Սարգի 50, Տէր եւ
Տէմիր Գալպիկեան 50, Տէմիր Գալ-
պիկեան 50, Տէմիր Գալպիկեան 50, Տէմիր
20, Տէմիր Գալպիկեան 50, Գ. Արա
Արար 100, Օր. Կարապետ Գալպիկեան
50, Կ. Կարապետ Գալպիկեան 50, Տէմիր Զա-
րգի Զարգրաշի 20, Տէր եւ Տէմիր Տէմիր
առ Փէշեման 50, Տէմիր Օսթի Կր 150,
Տէմիր Զարգրաշի Գալպիկեան 100, Տէմիր
Ս. Գալպիկեան 30, Տէր եւ Տէմիր Կր 150,
Արար Կր 15, Գ. Կարապետ Գալպիկեան
50, Տէմիր Սարգի Կր 15, Տէմիր Ար-
ար Գալպիկեան 10, Տէմիր Արար
Գալպիկեան 60, Տէր եւ Տէմիր Զա-
րգի Զարգրաշի 70, Տէր եւ Տէմիր Կր 150,
Տէմիր Զարգրաշի 70, Տէր եւ Տէմիր Կր 150,
Օր. Սարգի Սարգի 20, Տէմիր Գր-
ար Զարգրաշի 20, Տէր եւ Տէմիր Կր
Զարգրաշի 20, Օր. Արար Կր 30 եւ Գ. Տէմիր Զարգրաշի 20:

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE
BRATSCH

La Section « Issachakian » - Banlieue Sud
de la Croix Bleue des Arméniens de
France présente

« B R A T S C H »

le mercredi 1er juin à 20 heures 30
au Théâtre National des Géméaux à
Sceaux.

Réservation des billets :

— 06 88 49 18 14

— 06 21 43 17 16.

VERS BELLEFONTAINE

Pour les 50 ans de la colonie
de Bellefontaine

la Section « Agnoum » d'Asnières
propose pour les 16 et 17 juillet de vous
y emmener en autocar.

3 points de rencontre le 16 au matin :

— 6h15 Mairie d'Asnières pour un dé-
part à 6h30 précises;

— 7h Square Montholon - rue La Fa-
yette Paris 9e - Métro Cadet;

— 7h30 Pont de Charenton devant le
café le Petit Caporal.

Hébergement en chalet situé à Mor-
bier en plein cœur du Parc Naturel du
Haut Jura.

Participation : 120 Euros par personne:
Comprend : le transport, l'héberge-
ment, une collation samedi matin et le
petit déjeuner du dimanche.

Inscription auprès
— d'Annick au 01. 42. 42. 70. 39 et
— de Suzanne au 01. 47. 93. 70. 88.

Bellefontaine fête
ses 50 ans

50 ans de Jole
50 ans de découverte
50 ans d'amitié
50 ans d'arménité

Pour fêter cet événement, la Croix Bleue
a prévu différentes manifestations.
Si vous avez vécu ces « années Bellefon-
taine » et si vous avez envie de les

revivre :
inscrivez-vous sur le site
www.croixbleue-france.org

Մարտիկի Սրբոյ Թարգմանաց

Մայր կեկեղեցւոյ
ԽԱՅԱՏՈՒՐ ԱՐՈՎԱՆԸ
Հայկական Վարժարանին

ՏԱՐԵԿԱՆ
ՏՈՆԱԿԱՆԱՐ

Միտիւ, Մայիս 22
ժամը 14-30ին 19

Մայր կեկեղեցւոյ իրականի մէջ
Կեկեղեցական յայտարար
Կարգ - Երգ եւ Պար...

ՎԻՃԱԿԱՆԱՐ

Եւ համեմատեալ
ինչպէս ժամանակներուն,
այնպէս ալ ծնողներուն
համար

Association Arménienne
d'Aide Sociale
au service des Arméniens
depuis 1890

Siège Social: 77 rue La Fayette
75009 PARIS

☎ 01 48 78 02 99

Télécopie: 01 42 80 61 45

Courriel : aaas.paris@free.fr

Maisons de retraite
médicalisées

— MONTMORENCY (Val d'Oise)

☎ 01 39 83 20 67

— GONESSE (Val d'Oise)

☎ 01 39 85 24 24

— SAINT RAPHAEL (Var)

☎ 04 94 19 51 50

En Arménie :
FONDATION FRANCO-ARMÉNIENNE
POUR LE DÉVELOPPEMENT
13/3 Khandjian, Erévan,
frenchfund@web.am

Mobilisation contre
l'entée de la Turquie
dans l'UE
LE 22 MAI, A PARIS

A moins de cinq mois de l'ouverture
des négociations d'adhésion de la Tur-
quie à l'Union européenne et à quel-
ques jours d'un choix important pour la
France et l'Europe, l'ADL Ramgavar (Or-
ganisation Arménienne Démocrate Libé-
rale), la FRA Dachnaksoutioun (Parti
socialiste arménien) et le Parti Hentchak
(Parti social démocrate arménien) ap-
pellent à la mobilisation contre l'entrée de
cette Turquie dans l'Union européenne :
R A S S E M B L E M E N T
Dimanche 22 mai à 15h
Place du Canada à Paris 8^e
devant la statue du Rév. Père Komitas,
symbole des victimes
du Génocide arménien.

UNE BELLE URGENCE
POUR AIDER L'ARMÉNIE

SOLIDARITE PROTESTANTE FRANCE-ARMÉNIE

et son président, le pasteur Samuel Sahagian

vous invitent à participer à la

FETE DES 15 ANS DE SPFA

le Dimanche 22 mai à 16 heures 30, en l'église Saint Sulpice,
dans la Crypte du Rosaire, 4 rue Palatine, Paris 6^e

Programme de la Fête : (Entrée libre et gratuite)

- Accueil par le père Paul Roumanet, curé de St Sulpice
- Concert de violon par Haik DAVTIAN
- Film sur le voyage SPFA de 120 personnes en Arménie
(en avril 2005, 90e anniversaire du génocide)
- Témoignages de personnalités françaises et arméniennes sur SPFA,
ses projets et ses voyages en Arménie
- Présentation du carré de soie de la Maison Hermès
«Les Jardins d'Arménie» (auteur: Karen Petrossian).
Le bénéfice de ce merveilleux carré, édité par la Maison Hermès pour
aider SPFA dans son action en Arménie, ira entièrement aux projets
d'urgence humanitaire de SPFA en Arménie, et au Karabagh (parrainage
du village de Khatchan, au nord de Stepanakert).

On peut dès à présent souscrire à l'achat du carré «Les Jardins
d'Arménie» en s'adressant à :
SPFA — 1 rue Cabanis 75014 Paris
☎ 01 47 35 30 23). Prix du carré : 250 Euros.

HAMAZKANYN
FORUM 2005
ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿ

ՅՈՒՆԻՍ 21 - ՕԳՈՍՏՈՍ 3,
ԵՐԵՎԱՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Պատրաստ էք ամառային
արմատիկայի
մեր ծրագրեր մշակելու

Մասնակցեցէ՛ք այս երկու շաբա-
թեան մշակութային եւ ընկերային
համերաժարման: Սփիւռքի զանազան
ընկերներէն հայ համալսարանական
ներ պիտի մասնակցին Հայաստանի
մէջ Համալսարանի Ուսանողական
Մշակութային Հաւաքին:

Այս համաժողովը տարբեր պիտի
ընծայէ:

■ Մասնաժողով: Հայ մշակութային
պատմութեան եւ առաւելութեան
նկարներ:

■ Հանդիպում: սփիւռքահայ թէ
հայրենի երիտասարդ տաղանդե-
րու:

■ Մասնակցելու այժմեական նի-
ւերը արժանաւոր դաստիարակութեան
նկար, մասնաւորապէս հայ ծանօթ
մատարականներ եւ մասնակցու-
նորու կողմէ:

■ Զբօսելու եւ մշակելու փոխա-
կելու հայ երիտասարդութիւնը
հետաքրքրող բաժանակի հարցերու
մասին:

■ Կենդանի հայկական պատմական
կերպեր, Թաղապաններ, կեն-
դանակներ եւ այլ տեսարանային
պայ:

■ Կենդանի մշակութային, երա-
ժարական եւ թատերական նկար-
ներ:

■ Կողմնակիցութիւն երգախօսի
անձնակցութեան հանդէս-հաւաքով մը,
միտիւն փերայի, իրաւունքի
երկու շաբաթը հայրենի հողին
կրթու:

Մասնակցութեան ամս -
(ստանդարտ հանդէս-հաւաքով)
Կենդանի 675 ամերկեական տոլար
Մասնակի 400 ամերկեական տոլար

Տեղեկութեան համար դիմի՛ր
EUROPE :

Sella Tenjoukian (London)
Tél. : (44 20) 7603-8452
Fax : (44 20) 7603-9518
E-mail : stenjouk@aol.com

Hourig Baghdassarian (Paris)
Tél. / Fax : (33 1) 42 29 10 24
E-mail : navasti@wanadoo.fr

CONCERT

au profit

de l'Ecole Sainte Croix du Samedi
le samedi 21 mai à 20h30

dans la Cathédrale
Sainte-Croix de Paris
des Arméniens Catholiques

Chieko HAYASHI
(mezzosoprano)
Massanori KOBIKI
(piano)

Au programme :
André Jolivet — Gabriel Fauré —
James Dillon — A. Ter-Chévanondyan —
Haro Stenjoukian
Entrée: 13 rue du Perche
(angle rue Charlot) Paris 3^e
Participation aux frais : 10 Euros
Réservations : Tél. : 01 44 59 23 50

Date à retenir

DIMANCHE 10 JUILLET
GRANDE FÊTE
CHAMPÊTRE
KHANASSOR
Chaville — Viroflay
Informations détaillées suivront

ԹՐԺԱՊԱՏՈՒՄ

ԷՐՏՈՂԱՆ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱԹ
ԱՅՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ
ՈՐՈՆՔ ԶԱՆՁՁԱԾ ԵՆ
ՀԱՅՈՑ
ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կարգադրե հր հաղթելը (Մայիս 19) որ
կրտսերին կատարաբեկինը որը դերը
որ հր բռնե Հայոց Տեղապահունիան
հաղթել ու հիման յաբախանալու արդյու-
թանքունիան որը սեղանի որ կրոյն Տե-
ղապահ ստեղծ Բարեբեկ ու պատճառ
ունեալ որ տարապահներու: Այդ նոր
տարապահներ արչ աղաղակ կրնան իկր-
թելի ոչ իրան Տեղապահի, այլև որ
15 երկրիներն որոնք շարժ հանգաման
Հայոց Տեղապահունիկին: Այս նոր թա-
ղապահներն ժամին կրկին արտա-
յալանալ ի Ռ-Ռ- Էրտոյան որ խմբ-
ակի շիտին (Մայիս 18) ստանե կրոյթ ու-
նեանայ:

կողմանից չգնան աստան և որ Վազաթի վեհաժողովը պատահաբար չհայտնաբերեց ձե՞ր Քաղաքում առկան չէ՞ր իր կողմ ելե՛ր վեհաժողովին ընդունելու տեղ և հանդիսավա՞ր շարժանքներն ու, բնորոշվելով՝ քաղաքականորեն կեցունակ էր հրատարակ պատահաբանում և հունս այն բնականաբանությանը, որոնք իրեն ուղղուած են, Վազաթում է՞նք Քաղաքային խորհրդի անդամակա պատահաբան որոշումները համար՝ Վազաթյանը կրճէ և որ ինչ որպէ՛ս է՞նք իր գոյանքը կրճէ Քաղաքային խորհրդ է, ալ պատահաբան է՞ր կրճէ անդամակա պատահաբանը և յարկը որ միայն կրճէ իր քիմիա-կանով անոր հաճութեան:

Իրողական կրկին յիշեցուցած է որ Թուրքիա Հայաստանը ճանչցած է, բայց դիմապահական կայաց չունի այդ կրկին հետ։ Միայն թէ Թուրքիա բացած է օդային սինդնոցը։ Հիմա հրահանված է նաև որ Լանքսթրաի Հայոց եկեղեցին վերանորոգվելու, որ պիտի կառույցուի Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարքին հետ ալ խորհրդակցարար՝ «Գառաթ», Մայիս 31։

[illegible]

Բացի մամուլի զարգացումից, յայտնի էրևանական Սամի Գաբէն «Հայկա-յրական» շինարարական կազմի մը «Արեւիկա», Մոյսի 20-ը վերանորոգելու արդարեւ, Բիւրի անշարժ 15 երկրի վրա որոշում զարգացականութիւն: Բայանդակի որոշ վերաշարժութիւններ ձեռն ձեռն անդամոտութեան մը օգու-տն մըն: Հայց կու տայ նաեւ թէ ինչպէս առարկայ երկրիկութեան որոշը ինչ տես համարօրէն յառաջիկային պի-տեւան, քուրքին անցնելուն մէջ զե-րեւանական խնայողութիւն մը պատկա-րելի պիտի լինէ: Երկրորդ հարցումը ե-ր վերաբերի արդեւեան միջոցը. հա-մար

բութենէն զտնելիք ընդունելութեան: 15
Երկրին ամբաստանութիւնը հաւատք պիտի
ներճ¹: Է՞նչ ալ չհանրութեան ու ակնկալ-
ւած արդիւնքը պիտի տա² յ:

Իր համոզումներն այն է որ նման որոշում
մը տալով Թուրքիոյ Ազգային ժողովը ա-
ռաւելարար ներքին սպառման "սպ-
րանք" կը պատրաստէ, բայց ատիկա
զօրծնական մեծ արժէք չի ներկայացնէր:

ԱԽԹԱՄԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

Թուրքիայ Մշակույթի եւ Զբոսաշրջութեան նախարարութեան խորհրդակալ իրաւիք տալով Մուսթաֆա Իսէն, Զուրաբաթի, Մայիս 18ին կտայ հաստատում թէ Մերզուկ Գադարբաթի ձեռն եւ տեղիւններին փոխանցում նախարարութեան որոշումին մասին Վանայ լճի Արիմար կղզիի Մ. Խոյս եկեղեցւոյ նորոգութեան կապակցութեամբ Մերզուկ Գադարբաթ անցեալ չարաթ "Սալպահ" օրաթերքին յայտարարութեան եւ ըրած էր ձեռնուել յայտնագոյնութեան :-

[illegible]

Անկախորդ է որ Ս. հայ եկեղեցի դարձրելու նորոգելի շաղի եկեղեցական խորհրդատվությունն ռեկն անդեակ հայտնի ճարտարապետական կողմի: Եթե իսկ, ինչպես հայ Արևի անդամներու պատկերացումը, Արևածարի մէջ եւ կրնայ դաստիարակի որ պատկերակն կառուցողական կողմն իրենց հայտնաբերուած լինէր: Կրնայ անկախորդ վնայ պատկերակն: Ինչպէս որ արեւելեկ եկեղեցիք համարելի չիմանալանք:

Սուրբոր կողմ արեւմտական իրաւասութիւնը պարտ որոն որ պ մտնի գտնուի, լինէր: Արեւածարի խորհրդակցութիւնն Արեւածարան Ս. հայ եկեղեցիք եւ վաճառ հայտակար կը գտնուի Բուրխիլ անհանձնելիք մէջ. ռստիք եւ 1461Եւ ի վեր որոնք Բուրխիլ Հայոց ճարտարապետական կրթական եւ փշտարակալի ժամանակակից անձամբ մարը կը կազմեն: Եւ ինչպէս որ ինչպէս որ ինչպէս որ Երեւանի Արեւածարի եւ 84թ ճարտարապետական անձամբ Արեւածարի եկեղեցիք նորոգութեան մասն անհատական զբաժնեկներուն հետ ասկէ լուսե կարիք մէջ մտն ըլլալով հանդերձ ինքն պատասխակ չիմ տալանք»:

Իրոք, որովհետև Մուսթաֆա Խեմեն, որ իրականում էր Գուտտերիների այս շարքաբանության հաստատող և որևաթարաբանության բնախորհրդակցը ձեռք առնել է Միսթաֆայի եկեղեցուց նորոգական հարկը և ե. Գուտտերիները մտառել ողջ էլ լլվալլալ և նորոգական հարկառուներին ինչ ալարակի դրույթներ էր ցուցաբերել զգամայինորեն չէի զգալանալիս չուարժալիս Գուտտերի Բորիսի Խեմեն եկեղեցուցամբ է հարկը Գուտտառան ճն հանել. Գառամայնի անառորդներն ճն հանելուց հիմարակալարդներն անառորդան Սաթիք Սմանը հարկ էր լվալլալ, որովհետև չեղևաթարաբան Գուտտերի նորոգաբանից էր ինչ մտառելիքի նորոգական հարկառուներին: Ինչպես այսպես էլ, սոյն հիմարակալարդներն իրականորեն էլ Կերպիկ Սարգսյան:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

P u b l i s h e d

Ի՞նչպե՞ս օգտագործված առարկանքն արդե՞հ, իր խոստոված քառացու ել գրե՞նք մե՞զ: Մայիս 1936 թվականից համաճարհերի համար ընթերցողական համաժողովին, օգնության հասնելու համար Հոգնախի հիմ. Գորգի թերթերական խումբը Դարբասգանք՝ Ժամ-Սարգս էլքը հարձակումներ էին արվելով թերթին վարձատրելու (Մեղի Լոնկե, ոչ հու ռու թ), ապա բունտ ծախարարներին լուրի տակ հարձակ ինքու երթվեք ոչ ոնեցաք, անցնչ հանդիպ, որտեղ եր խոցեք ոչ քաղաուստ լուրի մասնագործներին ուխտի հարձակություն: Եղեք ոչ անմասն ոչ Եվ ինքուստներին ծեղ, բուն շեռնեք ոչ եթե՝ Ո՞ր քա. լաք մեք էլքսք Ժամասա- չի համար: Ո՞ր քաթե: Լառ իրեն. մե՞ն է՞ աննիկ էր արտե, խաթչեք իրեն. Ժոն է՞: Ո՞րի համարդուրեքն ծեղ արքաուս լալաուստ աննն ըուն, էլքսքսք Ժա- չիքսք լուն, էթե ծեղնիկ աննն չի արք: Դեքսք ըուն Եղեքսք: Հայտաք էր արքա- լալալ: Ի քաղաուստ համարիս էր իր լա- լալալիկ էր արք: Ժմալաուստ թեթեթեթեք էր իր: Ի՞նչ կողմնակցեղանքն ուն, գան, էրքեք էր քալալալալալալալալալալ Ժալալալալ, լալալալալալալալալալալ չի լալալ աննննննննն:

ՉՐԱՏԱՏԱՆ քրոշեց տուրք մը զինչ
կերպովորե՞նք Դէ տասնմանք վրայ: Յու-
նայն չեն սկսեալ, քայց Ամերիկայի եւ
Եւրոպայի քրճացուցիչ չեն գտներ: Զի-
նաստան, միւս կողմէ, սպառնացա՞նք
քր կրկն չնտարապիտ ձեռնարկել Ա-
ռետաւոր չտարալայալի կազմակեր-
պութեան մօտ (որոն ստեղծէ 2001 թի
վիք) եթէ սահմանափակումք չոր սպառ-
նայալ արքայ: Միջնորոշք յարուստ կը
վայր ՄԱԿ-ու եւ Զինատանք միմեւ: Կ

ՈՒՋԲԵԿԻՍՏԱՆԻ Իրադարձութիւննե-
րուն մասին ոչ կարողաքանայ կարմա-
նելիքով խմբանք մէջ զգանկցութեան ա-
ւանդայն, մեռեալներու թիւը 1000ի հա-
մար է Անդրեանի մէջ, քանի ապահովու-
թեան ուժերը կրակ բացած էին նոսն. ժո-
ղովրդիկները վրայ: Իշխանութիւնները մի-
շուս 169 մեռելով մասին իր խօսին: Կա-
ռիմով բոլորովին մէկտած է միշտակա-
րի տակից խանձանկաւորի մը տակդու-
ր, որ զայն եւ թնոյնի կատարէ:

ԻՍՐԱԷԼԻ Բանակը կը պաշտոնադատուի
 խնդրով իր զորքողովի անդամ
 ի պատասխան չափազանց կրակողնե-
 րուն: Համառոտ չբլիթներու արձակման
 այս ստատիսցիոմը կը նախ պատճառ ըլլալ
 Իր Գաղտնի գոտիին պարզումը յետա-
 դուրի, ինչպէս նաեւ տեղադրուած 8000
 զայրայեղացիներու: Հետագայում:

[illegible]

ՊԱՆԵՍՏՐԵԱՆԱՆ ԱՅՈՒՏԱԳՐՈՒՄԸ ԴԵ-
պարտա ձևապես ղեկավարը՝ Դուգլաս
Խաթսեյնը, որ շարժման եր մյուս Դա-
սախիսի իր արտոնագրերն, հաջորդ-
բայ մեր տուտան է Լիպիտախիդին (Մայիս
11) ուր իր շնորհի ու պնդման է Արաբի-
այիսիսին ղեկավար Կիլիկի։ Շարժման ՊԱՆ-
սիս Քիւնը է, զոր հիմնադր է 1969 թին
և ինքնին ղեկավար էն է որ դուրսը ապաստան
տուտ է և ի պարտին հաստատաբար այլ եր-
տուտ էր գտնուել, քանի ԱՄՆ հնչան էր բա-

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն

ԺԽՏՈՒՄ
ԱՌԻԲԵԶԱՆԱԿԱՆ
ՊՆԴՈՒՄԻՆ

Արտաքին գործերու նախարարութեան
խօսքը Հ. Գալաթեան ծանօթացուց
լիովորդ Բիւրօնի և պարլամենտի կողմէ
նախարարութեան քննարկութեան ընթացքը
պատրաստած եւ Կարապետ Ղազարի
չորսն Տոկթորութեան ասիլ քանոնը խօսք
ընթացքին Տիգրէս քաղաքին: Բաղարա
Տոկթորութիւնը որ կրկնուած Բ. Բ. Բարսեղեան
Լ. Արքի Կարապետ Տաղաթեան ասիլ
քանոնը Լ. Գալաթեան խօսքը և թիւ 10
Կարապետ զրաւան քանոնը աստուած
և Բիւրօնութեան Տաղաթեան, լիովորդ
սիւսիս Ստանի խօսքին նախագահ Երկր
չորսն կոչուած Բ. Գալաթեան խօսքը
Տոկթ. խօսքը որ արտաքինութեան յո

Ինչ կը վերաբերի հայկական պատրաստակամութեան, մասին աղբյուրներէն պնդումն, անոնք բացարձակապէս չեն համոզատառիաներ իրականութեան, բոլորովին յերեւածոյ են, ըստ նոյն աղբյուրի:

ቡ በ ኩ ሀ ሂ ሀ ሰ ሂ ኔ

ԵՐԵՔ ՀԱՅՈՒ ՍՊԵՆՈՒԹԵԻՆ

Սվերկովսկի մարզին մէջ խառնուրդով սպաննանք երեք Հայոց զինաները քրմածած են: Տեղական լրատվականը հաղորդած են թէ աստիկանով թիւր մեր-
ստիկանը չ'հնչէր սպաննանքներ: Անոր
17-20 տարեկան երեստադրեղներ են, ո-
ւր չ'էր զործած են զենով վիճակի մէջ: Ե-
րեք Հայերը Ուրալ գոգած էին այլապես
ուն: Սպաննովեան զոգապանաւոր ե-
րեք Հայերուն ունեցածը գողալու նա-
ստիկ:

4. P U U S U 6

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԶԻՆԱՄԹԵՐՔԻՆ
ՄԷԿ ՄԱՍԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԿԸ ՏԱՐՈՒԻ

Ռուս բարձրաստիճան գիշերօդային մը
ալարնած է թէ Վրաստանի ուռուական
ինտերօդային խաբիխներուն գիշանթիւր
ինքի մէկ մասը կրնայ Հայաստան փո-
սադրուիլ, ուր եւս Ռուսաստան գիշերօ-
դային խաբիխ ունի: Մանած է որ թիֆ-
լիս յամառօրին կը աշահածիք իր ալար-
նէն Հանդի ուռուական խաբիխները ու
ովկասի մէջ Մոսկուայի դրինթէ միակ
աշահիչը կը մնայ Հայաստանը:

Էջնէն Սուրբոյ վրայ որ արտաքէ պահապանեան ծալքաբոյ կաղճակերպոյն Միմեանը: Ինչ Զամախէ Է պաղեստինեան Զոգամա Է վերջառնալոյ, բայց Դաւարիէ որ Իսրայէլացիք արդիւմ էն որ վերադարձը: Կր Զաւատայն որ Մ. Ապոս կրեայ խաղաղութեան լանդիլ Իսրայէլի հետ:

ՌԻՍԻՍՏԱՆ կը պահանջէ Զովեդերիան որ իրեն յանձնէ Հելլենական ուսմանը ի կր նախկին նախարար՝ եղբայր Աւանով, պահանջ զոր ԱՐԴ ալ ներկայացած կեն: Իրաստանն զատառնել Հեւադանովին զիտմել է զեղծարարութիւնն աւար իր նախկին նախարարին զէմ, և ձերբակալեալն էր Զովեդերիա Մոյսէսին, ԱՐԴ-ու զիտմանն վրայ: Զովեդերիա զիտմել է իր զիտմելը նախարարութիւնն թէպէտ ունեանայ:

ՕՐԱԲԵՐ

ՀԻՄՆԱԻՐԻ ԵՈՒՄԱՐԵ ՄԵՍԱԳԵԱՆ (1884-1957)

Fondateur SCHAVARCHE MISSAKIAN

HARATCH
LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE FONDÉ EN 1925

DIRECTEUR : ARNÉ MISSAKIAN

83, RUE d'HAUTEVILLE - 75010 PARIS
TEL : 01 47 10 86 60 - FAX : 01 48 00 06 70
COURRIEL (E-MAIL) : jharatch@aol.com

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆրանսա : Տար. 250 եւրո - Վերամուտ : 135 եւրո
Արտասահման : Տար. 300 եւրո (Ավերօրայ տարածք)
270 եւրո (Շաբաթօրայ տարածք) - Հաղորդ. 1,20 եւրո
C.C.P. PARIS 15069-82 E

80^e ANNEE - N° 21-2006

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՊԵՆԺԻՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՂԵՐԻՄ

ԱՊՐԻԼ 24-Ը ՏԵՂԱՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԶՈՒՆԵՐՈՒ ՕՐ

Ղերիմի Խորհրդարանը Ապրիլի 24-ը հրապարակեց Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրը։ Արդյունքում արդեն Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

ԲԱՐՈՒՆԻ ԴԻՓՈԶԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Ապրիլի 24-ը հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

ՄԱՐԱԳԱՎԱՆ

Ա. ՆԱԶԱՐԵԱՆ ԺԻՆՏՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՆՈՒՄՆԵՐ

Ժուլյանի Երեւոյանի արհեստագործական օրերի հիմնական ժամանակահատվածը (Հայաստան) մեկ ամիսը, որը Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

ԱՐԱՄ Ա.

ԱՍՏՐԱՍԱԳԱՐԻ ՄԵԶ

Երեւոյանի շրջանային օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

Այս օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

ԵՐԵՎԱՆԻ
ՓՈՒՆ ԶԱՆԵՐԻ

Ֆիլիպին (Մայիս 21/22) ժամանակահատվածում Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

Այս ընդամենը խոսքերի մասին ժողովրդի հիշատակումը Հայոց Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

ԹԵՆԻՄ

ՈՒՆԱՆ ԿԱՌԱՐ

Մայիս 23-ին հիսուս Բարիքի Մայիս Կուրթի ժողովրդի օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

Կրեյտի, Մայիս 22, ժամը 15-ին, Կուրթի ժողովրդի օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

ԱԶԵՆԱԻՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԿԸ ՄԵԿԵՆԻ

Մայիս 26-ին 30, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

ՕՐՈՒՄԱՆ ԴԵՊՐԵՐԸ

ՍԱԼԱՄԱԴԻՐՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԻՏ
ՀԱՆՐԱՔՈՒՆԻ

ԶԱՆԻՆ ՈԶԸ
ԿԸ ՅԱՆԱԶԱՐԻՄԵ

ՇՈՐԱԲ ԿԻՐԱՆ ՊՈՒՆ ԱՐՏԱՅԱՏՈՒՄ

Ղերիմի օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

Մայիս 23-ին հիսուս Բարիքի Մայիս Կուրթի ժողովրդի օրերի թիվը հասնում է 10-ի։ Այսպիսով, Հայաստանի Յիշատակության Գրքում ընդգրկված օրերի թիվը հասնում է 10-ի։

SAINT-ETIENNE
SAINT-CHAMOND
CANNES LA BOCCA
VILLeneuve-Loubet

Умножить в 12 раз

ԹՈՒՐԳԻՈՅ ԱՆՂԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ
ԵՒ
ՇԻՐԱՔԻ ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

[illegible]

Նախագահ Շիրաքի նամակին բովանդակությունը բավական երկշվախ է կամ առկա է ճիշդ ոչ մէկ յստակ յանձնարութիւն կայ, բայց շարք մը հոգեւոր խօսքերէ, որոնց վարժութուն ենք տանանեակներէ և վեր:

Կու տանք գլխաւոր հատուածներէ:

«...La demande de l'Union européenne et de la France est que la Turquie applique résolument les valeurs et la conception des droits de l'Homme, de la paix, de la démocratie qui sont celles de toute l'Europe.

« La Turquie a affirmé sa volonté de conduire les réformes nécessaires. Elle a encore un long chemin à faire, d'autant plus long que l'Union européenne se propose à franchir une étape supplémentaire dans l'affirmation de ses valeurs. En effet, avec la Constitution européenne, pour la première fois dans l'histoire, les droits et les libertés fondamentales seront reconnus par l'Union européenne elle-même et garantis à tous les citoyens européens. Il s'imposera à tous les Etats-membres, qu'il s'agisse du pluralisme, de la non-discrimination, de la tolérance, de la justice, de la solidarité, de l'égalité entre les femmes et les hommes, du respect des minorités.

« La France a été l'une des principales sources d'inspiration de la Constitution européenne. Elle ne saurait transiger avec ces valeurs et ces principes, qui forment le socle de notre identité nationale. »

«La conduction de l'Europe», c'est d'abord une exigence de réconciliation, de paix, de respect et d'ouverture aux autres. Une exigence qui s'est traduite, toujours et partout, par un effort de mémoire car la mémoire est l'âme des peuples et nul ne peut vivre en paix s'il n'est pas en paix avec son passé. La France a reconnu le génocide arménien de 1915. Elle attend de la Turquie qu'elle mène à son terme cet impératif devoir de mémoire. Nous sommes convaincus qu'elle en comprendra la nécessité, car tel est l'esprit des critères de Copenhague dont tout candidat doit démontrer le plein respect.

«...Animé de cette même conviction, j'ai appelé l'attention d'Ankara sur certaines dispositions inacceptables du nouveau code pénal turc. Il ne doit y avoir aucune ambiguïté sur ce point: faire obstacle au devoir de mémoire est incompatible avec les valeurs de l'Union européenne. La France sera très vigilante sur ce point et aura à cœur de faire partager sa conviction par ses partenaires européens.

« Dans dix ans, quinze ans ou plus tard, si la Turquie va au bout du processus engagé, il reviendra, en application de notre Constitution, à chaque Française et à chaque Français de se prononcer par référendum avant toute adhésion, et donc de juger du chemin par-

couru par la Turquie pour partager nos valeurs.

Ի դէպ, Գիկառո Մայիս 25ի իր Թիւրք
մէջ "Օրուան նախագաստութիւն" գլու-
խին տակ Ա. Թորանեանի ուղղուած նա-
մակէն տողը մը հրատարակած է: Այն
տողը, ուր Շիրաք կ'ըսէ. - "Խաբքիս դիւ
երկար նամարք մը ունի ընկիւխ...": Եւր-
եւն:

Հայրական երեք կուսակցություններն ալ իլիղէէն ստացեր են վերունչալ նամա-
կին պատճէշը եւ քանի մը մէջբերումնե-
րէ ետք իր նկատման որ նախապահ չար-
սայտայութիւն թուրքիոյ հետ բանակցու-
թիւններու յետաճգումին մասին:

Հետաքրքրական ու բառական ալ տխուր է նշելով, երեւոյթ մը. հայնք Ֆրանսիայէն հանդիշտաւորութիւններ մէջ Համալսարանի կողմէն յատկապէս յանձնարարուած լինելու փառքը ընդհանրապէս, մասնաւորապէս երբ հարկը մեծը զիմումներուն, խնդրանքի կը վերաբերի, Համալսարանին ականթարթ մը մտացած անտիճապէս կը գտնուի ալլ Հասոսնէն:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀԱՆՐԱՔՈՒԷԻ ՆԱԽՈՐԵԱԿԻՆ

0.30, 0.2

Վիճարկումը շատ սուր բնույթ առած է
և որով խուճապ կը տրեք "Այո" ի կողմ
նախկիններուն մօտ: Ընկերայաբանները
կրկին Ժողովին կանչած են օգնութեան
ճիւղաց ալ, Էնդլերի թիւերն իր նոր
դիտարկելովքէն առաջ, կինը ճշտապ

բաւ ձեռած է: Այս վերջինը, Առաջնայա-
նութեան նախադարձը, հետ Փիթիկ-Սա-
լիքիներէ հիւսիսարեւմտայն շայջնը է Մարի
24ին եւ յաւորարարած այն վտանգները ու-
րբեր կան՝ Ուլի՞ յաղթանակի մը սրբա-
դասին: Ձի հաւորարար նմայ կայսրութեան
մէջ, որ դիւարերէ պիտի դարձնէր Պետո-
ւիան զեկամարներ զրբեր եւ ետպզկան վե-
հածորպարներ առնէ: Յրաճասնայիներ
կրպէ Պէրնաւիկի Երբբը, զեւ շնէ հա-
ւորած որ իրենց քաղէք կախով ունի մը-
կանայի տեղը քաղաքի մէջ է:

Նորի օրը, Հնդաստախիկ Ա. Կայսրի՝
Ժողովին կրկին արտայայտեցուց չե-
զնունտ համար ուր՝ «Ուրեք խոտոր կը հա-
մեճատին եւ անհրապճա՛ն»։ Գին զոր
նսկի, թ խուր ասորքի հասնեցնուր «Ու-
հէրան, կ'իզգրպացնէ՛»։ Այս բոլոր Ոչ-
ըր անհայտ են իրարու։ Ե՞նթ Ծրանայի-
ները արգլոյն արտայայտուին, ի՞նչ պի-
տի ընենք, շէրքը՞նք ու մէջ իրարու յի-
տի խառնենք եւ Պետեմեմն ընկալաւ՝
ըսենք որ ար շէրքը եւրոպացի մեր չը-
մած ընկերակիցներու՛ն ներկայացնէ՛։

ի դէպ, «Այս» է կործանախնները դա-
տապարտումը չեւտաբարումը՝ ոչ՝
կործանախններուն հրանքն. «Ուրեմն
Փէնը կողքին է՞», բարբորէն և զիտակ-
ցարք անտեսելով որ Ուշտունը մէջը
Մարի-Թորոք Պի-Փէ, Զապիխան, Կոմա-
նիւէի, Պըղանսընը, Ներքան Տիւրտն. Էն-
ստն և դէն որքան սուրիշներ, որոնք ոչ
մէկ կայապ ունին Լը Փէնը չենտ:

୧ ୫ ୬ ୮ ୭ ୯ ୮ ୭ ୬ ୫ ୪ ୩ ୨ ୧

ԱԼԻ ՊԱՊԱՃԱՆ, Թուրքիոյ Կառարկա-

፬ በ ኪ ሶ ቆ ኮ ሂ

ՀԱՐՑԻՆ ՄԱՍԻՆ

«ԱՅԼԱԽՈՇ»ՆԵՐՈՒ

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎՐԸ ԶՆԶՈՒՄԸ

[illegible]

«Գիտածողովքն քաջամեծ հախորդ օր-
ըր Թուրքիոյ Արքայաթեան նախարար
Յուրյուրաքանի ամսնորմէն քուտէ, կոյն-
թով մը իր կարգին պատարական է նա-
խանշումով ինկըն, սմոր կազմակերպի-
ներն ու մասնակիցները՝ դուռանը՝ արա-
կէն: Ճ: Ջէ-Ջէ քաւա՛ն է ի մէջի պալոյն»
այս երկուսն մէջ ազատան յայտ, կը-
սնն, միջնուի կայ ազգը բիւռմեջը ու-
շումախարսիւով, զայն զդարպարութիւնն-
նո, իրսնն ոնիւտ ազատուն հոն»:

Մայիս 26-ի առաւօտուն Հասած էր լու-
րթ թէ իշխանութիւնները Քոչաւ են գի-
տար իրենց: Ասոր Հետ Քաղաքայէն Հա-
մաքանի կաշիքէն Հրապարակած էին
Պորտուկալի Համայնաբարձին սեռչալեան
լուրտարարութիւնը. հոն կրտսէր թէ
"Կաշար իման սեռչալեի շրջանի սահմ-
ան Հայկթի" գիտածողներ ծանր-
զազաբաններու թիւին բրած է Համայնա-
բարձը, ինչ որ գիտական ազատութեան
հետազո, տաւի տեսահոյ: ազգակ էր նը-
կատեն: Աւ աշ կարգութեան մէջ տեղին
նկատու են իտաւձիք ձեւաբար:

[illegible][illegible]

ԼԻԲՈՍԻ պաշտօնադրվումած աշխատաւ
ւորնեքուն "տեղահանման" առթիւ ղէպի

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.Ի ԱՅՑԸ ԱՄՆ-ՈՒ
ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ԹԵԼԴԻՆ

Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. Կաթողիկոսը Յունիս 1-20) կ'այցելէ ԱՄՆ-ու արեւմտեան թեմը: Այցին ընթացքին Կաթողիկոսը կը պատարագէ, թեմական կեդրոններու մէջ Հանդիպումներ կ'ունենա կրօնական դասեր, երեսնամարդական կազմակերպութիւններու հետ:

ԱՐԱՄ Ա. ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ՄԷՋ

Շարունակելով իրան կատարած այցը Սեփի Տանն Կիլիկիոյ Աթոռ և. Կաթողիկոս Սարգիս 22, Կիլիկիո ինքնական գահաձգ և Սպարսան: Հոն 400 տարաբան Ս. Ա. մենաթիթիք ժամեք տառաքանի մէջ խաղաղութիւնը Բ. Կիլիկիաբնութեան և, ապա Սարգիս 22. Նաղիկիական գետնաձգ և ժամեք շրջապատին մէջ գտնուող Յնկապատմութեան կայարանին: Ետք ողորդելով հաւաքական խորհրդակցութեան, Աթոռ և. Նոր Շարունակ ժողովոյ ժողովին զօշտանութեան կամքը խորհրդակցական Տառաքանի Բ. իրաւունքներուն տրամադրու. հաշտութեան միասնականութեան:

Նոր Զուգայի հայութիւնը երկու տարի
տուր նշած էր Ս. Ամենափրկիչ վանքին
ու տեղւոյն դադուքին հիմնադրութեան
400ամեակը:

11. Բ. Գ. ՈՎ 30ԻՇԼԻՐՁԵՆՆ

Կիբրոսի բնակիչները 1600ամական թվականին կարգավորվել էին իրենց հայրենի երկրի շրջանում և Բագրատյանների թագավորության իսկ իրենց հայրենի երկրի շրջանում էլ չէին կարողանում ապաստանել։ Իսկ այդ ժամանակահատվածում որ ինչ էր Կիբրոսի վրա, որտեղ չէին կարողանում ապաստանել իրենց հայրենի երկրի շրջանում և իսկ այդ ժամանակահատվածում ինչ էր Կիբրոսի վրա, որտեղ չէին կարողանում ապաստանել։ Իսկ այդ ժամանակահատվածում որ ինչ էր Կիբրոսի վրա, որտեղ չէին կարողանում ապաստանել իրենց հայրենի երկրի շրջանում և իսկ այդ ժամանակահատվածում ինչ էր Կիբրոսի վրա, որտեղ չէին կարողանում ապաստանել։

ᠳᠤᠰᠤᠨ

0.01 11.2 4 11.0 11

Մայիս 24ի գլխավոր նորությունը կը
վերաբերի Անտոն Ալապալ, որ առաջին
միջոցառման իսկ զուրա մնաց մրցակազմին
և արդյունքում աչքերով հետաքննաւ զաշ-
տէշ։ Պարտութիւնը կը վերաբերի առ-
բիւրիս (35) եւ մասնաշտաբներու ճամա-
վան՝ անն է կը ապագայէն։ Իրեն յաղ-
թեց փրկանքացի ենթաբո Նիմիշն 7 - 5
4 - 6, 6 - 7, 6 - 1, 6 - 0 : Մամուլը
Մայիս 25ին կը գրադէր մեծ ախոյրանքի
սու հաւանքով։

Կիճեհրու բաժնիին մէջ, Ա. շրջանին Մաւ-
լեալա (Պոռլկաբիա) յաղթեց Ֆիւժիւլաբա-
րի (Ճափոն) 6-4, 6-2:

Հայաստան, Գանձար-Անշեմ: զիտյակ ծագ-
րանկար մը հրատարակած է (Մայիս 25)
ուր զորմատէրը կ'ըսէ: - "Եւ եթէ կու-
ղիս Յրամուս կ'իբրաղիմալ, Հայկական
սլաւոնաւորաճեղ, ինչ զարմ ուղիս կ'
զտնիս...": Յիւնէսը որ առաջնարկուած աշ-
խատաւորաճըր ամառկան 350 եւրօ է:

ԱՆՈՐՄԱՆՈՒՄ

Փոփոխված, ընտանիքը զուգով կը ծառայանայ

ՏԻԿԻՆ ՍԻՐԱՐԴԻ ՓԱՓԱՅԱՆՈՒ

Ժամը, որ պատահեցաւ Մայիս 22ին, 94 տարեկանին:

Յուզարկուողութիւնը կը կատարուի Ուրբաթ, Մայիս 27, Ժամը 14ին Ալֆոր-վիլի Ս. Պապ-Պատարակի եկեղեցին

4 rue Komitas

Որեւէ մահացող դրկումով չլլայով կը յանդիմանի ներկայիս իբրեւ այդ նկատով:

Centre Culturel
SAINT MESROB

Le jeudi 26 mai à 20h45

RENCONTRE

avec le sculpteur
KHATCHIG KAZANDJIAN,
dit KAZAN

qui nous parlera de la réalisation
de son œuvre magistrale
LA STATUE DE ST GREGOIRE
L'ILLUMINATEUR

érigée à Saint-Pierre de Rome
et inaugurée par le pape Jean-Paul II,
en janvier 2005.

Exposition de documents,
projection d'un film
pour illustrer les différentes étapes
de la réalisation de la statue.

10 bis, rue Thouin, Paris 5^e
Métro Cardinal Lemoine / Monge

— Entrée libre / Cocktail —

L'UNION CULTURELLE FRANÇAISE
DES ARMÉNIENS DE FRANCE
organise une
CONFERENCE - DEBAT
Vendredi 27 mai à 20h45
par BARDIG KOUYUMDJIAN
Photographe
à l'occasion de la parution du livre

DEIR-ES-ZOR

SUR LES TRACES

DU GENOCIDE ARMÉNIEN DE 1915

Editions ACTES SUD
de BARDIG KOUYUMDJIAN
et CHRISTINE SIMEONE

Préface de YVES TERNON
EXPOSITION DE PHOTOS
PROJECTION DVD DE DOCUMENTS
CENTRE CULTUREL ET ARTISTIQUE
ARMÉNIEN

6 Cité du Wauxhall 75010 Paris
— métro : République —

Verre de l'amitié

P.A.F. : 6 Euros
Adhérents : 4 Euros

TELEVISION
FRANCE 2

La prochaine émission de « Foi et Tradition des Chrétiens Orientaux » concernant l'Arménie sera diffusée par France 2, le dimanche 29 mai, de 9h30 à 10h. Elle a pour titre :

« L'Arménie à l'épreuve des siècles »
avec pour invité M. Jean-Pierre Mahé,
membre de l'Institut.

Date à retenir

DIMANCHE 10 JUILLET
GRANDE FÊTE
CHAMPETRE
K H A N A S S O R
Chaville — Viroflay

Informations détaillées suivront.

Ա. ՅՐԵԱԶԱՆԵԱՍ-ՄԱՐԻՏԻ
ՓԱՐԶԷ

ԵՄԱՐՔ, Մայիս 28: Տօժ Մարտի Գրիգորի
Լուսաւարչին մերոյ՝ նամակի յ վերապէն:

ՀԱՅ ՊԵՏԱԿԱՆԻԹԵԱՆՆԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
— 1918 ՄԱՐՏԻՍ 28 —
ՏԱՐԵԱՐԶԷ

Ի ժամանակ պատմական ժամկետի-
բնանքի եւ Սուրբ Գառարայի՝ Հանրա-
պետական մարմանի:

Կիրակի, Մայիս 29: Բ. Կիրակի գինի
Հոգեգալուստի:

Տօժ Կարապետի եկեղեցւոյ
Մարտի Եղիմի
Ի ժամանակ Մարտի Գառարայի՝ Մարտի
վան Սուրբ Եղիմի:

20e CYCLE DE LECTURES
MISES EN ESPACES
D'ŒUVRES DE
DRAMATURGES
ARMÉNIENS

Direction : ARBY OVANESSIAN

Organisé par l'Association
de THEATRE ARMÉNIEN

ՀԱՅ
ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ՆՈՒԻՐՈՒՄ
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԸՆԹԵՑՈՒՄՆԵՐՈՒ
20th CYCLE

Կազմակերպութեամբ՝

ՀԱՅ
ԹԱՏԵՐՈՒ
ԸՆԹԵՑՈՒՄՆԵՐՈՒ

ՀՀԿԿՄ՝ ԱՐԲԻ ԹԱՆԿԱՆԻՍԵԱՆ

L'ICONE

Satire
Jirair ANANIAN

Ս Ի Ր Ա Վ Ո Ւ Տ Կ Ի Ր

Երգիչ-արարող իր
ԽՐԻՍՏԻ ԱՆՆԵԱՆ

Կիրակի, Մայիս 29, Ժամը 16-ին
Դիմաճի 29 մայիսին
ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՒԿԱՆ ՈՍՏԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
M^o Pte d'Orléans / Cité Universitaire
Մուտքը՝ 5 Եւրո

MAISON DE LA CULTURE
ARMÉNIENNE
D'ALFORTVILLE

Pour la 25ème année
consécutive
La MCA a le plaisir
de vous inviter

AUDITION
et CONCERT ANNUEL
DES ÉLÈVES

Piano — Violon
«ONNIG SURMELIAN»

le DIMANCHE 29 MAI
14h30 : Audition piano - violon
17h : Concert piano

A l'Espace Culturel «LE 148»
148 rue P.V. Couturier
94140 Alfortville
(près Mairie d'Alfortville)

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

BRATSCH

La Section « Issachakian » - Benileue Sud
de la Croix Bleue des Arméniens de
France présente

« B R A T S C H »

le mercredi 1er juin à 20 heures 30
au Théâtre National des Géméaux à
Sceaux.

Réservation des billets :

— 06 88 49 18 14
— 06 21 43 17 16.

Section « Archalouys Tathéossian »,
de Paris

Spectacle de Fin d'Année

POUR LES GRANDS ET LES PETITS

Dimanche 12 juin

de 14h30 à 18h

à la Salle Rossini

6 rue Drouot 75009 Paris

ՄԻՐՈՐԱՆ ՊՏՈՑՑ
ԴԷՊԻ ԱՆԸՈՒՄ

Կազմակերպութեամբ՝ Կապույտ Սուրբ Տեղի
«Արշակ Զամբակ»՝ ժամանակին կողմ
է, Կիրակի, Յունիս 12ին:

Եթէ կ'ուզէք մտնել կեանքի մէջ, կ'ուզէք
կաշիք տեսնել, Ման Թեմիսի անտառին
ընդմէջ, Պարիսի լիճին, «Կապույտ Զամբակ»
կ'ընթերցանէ անտառին ընդմէջ, Արշակ
Սուրբի նկարչական փորձերը, միայն
միայն, արժանաւորութեամբ, Համար հետեւին
հեղինակները՝ 04 - 78 - 49 - 19 - 44:

Մասնակցութեան գինն է 45 Եւրո, ինչ
տակը կ'ստանան նաեւ:

VERS BELLEFONTAINE

Pour les 50 ans de la colonie
de Bellefontaine
la Section « Agnoui » d'Asnières
propose pour les 16 et 17 juillet de vous
y emmener en autocar.

3 points de rencontre le 16 au matin:
— 6h15 Mairie d'Asnières pour un départ à 6h30 précises;

— 7h Square Montholon - rue La Fayette Paris 9e - Métro Cadet;
— 7h30 Pont de Charenton devant le café le Petit Caporal.

Hébergement en chalet situé à Moberen en plein cœur du Parc Naturel Haut Jura.

Participation : 120 Euros par personne. Comprend :

— le transport, l'hébergement, une collation samedi matin et le petit déjeuner du dimanche.

Inscription auprès

— d'Annick au 01. 42. 42. 70. 39 et

— de Suzanne au 01. 47. 93. 70. 86.

Bellefontaine fête
ses 50 ans

50 ans de Jole
50 ans de découverte
50 ans d'amitié
50 ans d'arménité

Pour fêter cet événement, la Croix Bleue a prévu différentes manifestations. Si vous avez vécu ces « années Bellefontaine » et si vous avez envie de les

revivre :
inscrivez-vous sur le site
www.croixbleue-france.org

Imprimé sur les Presses
du Journal « HARATCH »
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0806 K PARIS

APPEL
du Conseil de Coordination
des Organisations
Arméniennes de France

Le CCAF de Paris Ile-de-France remercie les 2590 donateurs pour leur soutien financier à l'organisation des commémorations du 24 avril 2005 et aux actions mises en place sous son égide. Celles et ceux qui n'ont pas pu participer à sa collecte, peuvent marquer leur attachement aux idéaux de vérité et de justice que défend notre Communauté, en adressant leur don dès aujourd'hui.

Nous devons marquer notre présence d'une manière pérenne dans l'actualité des médias en mobilisant des ressources financières importantes pour notre communication; nous en avons vu des résultats cette année.

Vous avez constaté la légitimité et la nécessité de notre organisation au travers d'actions historiques, comme la reconnaissance du Génocide Arménien par la loi du 29 janvier 2001, l'édification du Mémorial National Arménien au pied duquel s'est incliné le 22 avril 2005, Jacques Chirac, Président de la République française, qu'accompagnait Robert Kotcharian, Président de la République d'Arménie.

Aujourd'hui, avec l'ensemble des Associations qui la composent, le CCAF doit poursuivre et amplifier les actions réalisées à ce jour.

Donnons nous les moyens de nos ambitions.

A toute contribution d'un montant égal ou supérieur à 15 Euros il sera délivré un reçu fiscal ouvrant droit à une réduction d'impôt de 66%, réduisant l'effort financier à 5,10 Euros pour un don de 15 Euros à titre d'exemple.

Partie à découper ou à recopier

Je fais un don de Euros que j'adresse par chèque au :
CONSEIL DE COORDINATION DES ORGANISATIONS ARMÉNIENNES
DE FRANCE
34 Champs-Élysées 75008 PARIS

Nom : Prénom :

Adresse :

Code postal : Ville :

Ի ՑԻՆԱՏԱԿ

ՄԱՐՍԵՐ. - Գայեանի ձառայմանը ժառանգումը Տեր և Տիկին Վարդան ձառան 100 եւրո և Տեր և Տիկին Կարո Յովսէփեան 30 եւրո կը նուիրեն "Յառաջ" թարգմանման:

ԵՆՈՐԱԿԱԼԻՔ

Շաբաթի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ հաղորդութիւնը շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուէրները...

Ջառնկուան իւղապին
Տէր և Տիկին Լուի Գառապեան 150 եւրո, Տէր և Տիկին Եղիա Կարապետեան 120, Տէր և Տիկին Կարգիս Մկրտիչեան, Տէր և Տիկին Տաճառ Սերոս 100ական, Տէր և Տիկին Մերձեան Ժառնեան 80, Գ. Ժորժ Մարտիրոսեան, Տէր և Տիկին Երուսաղէմ Բոսնեան, Տիկին Սաֆիւր Կարապետեան, Տիկին Անահիտ Տաթևեան 50ական, Տէր և Տիկին Յակոբ Մուրաճեան 40:

(Շարք)

Date à retenir

DIMANCHE 10 JUILLET
GRANDE FETE
CHAMPETRE
KHANASSOR
Chaville — Viroflay

Informations détaillées suivront.

Ա. ՅՈՒՆԱՆՅԱՆ-ՄԱՐՏԻՅԵ ՓԱՐԻՋ

ՇԱՐՔԻ, Մայիս 28: Տօժ Սթրաս Գրիգորի Լուսաւորիչին մերթ յանդէմ է վերադառնալ:

ՀԱՅ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ՝
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՅԻՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԻՅԱԿԱՐԱՆ
- 1918 ՄԱՅԻՍ 28 -
ՏԱՐԵՒԱՐԱՉ

Ի ժամու ցարգումանք ժամերգութեան և Սուրբ Գառապեանի Հանդեսներով:

ԿԻՐԱԿԻ, Մայիս 29: Բ. Կիրակի զկիւն Հոգեգալտեան:

Տօժ Կարգիսի ինքնուրոյն Սթրայ Եղիմի
Ի ժամու Սթրայ Գառապեանի՝ Մարգարէ
վան Սուրբ Եղիմի:

Assemblée Générale

Association Arménienne d'Aide Sociale

77 rue La Fayette 75009 PARIS
L'Assemblée générale de l'A.A.A.S. aura lieu le **Jeudi 16 Juin 2005** à 20h30 au Siège de l'Association :

A la rencontre de l'Arménie et du Karabagh
avec l'UCAF
du jeudi 11 au jeudi 25 août 2005

15 jours / 14 nuits
de découvertes ou
redécouvertes grâce aux
excursions quotidiennes
1405 €
Hôtel Nor Dzoraberd
Circuit organisé et
demi-pension

Dépliant détaillé et
renseignements
www.ucaf.com
et auprès des secteurs
UCAF

Inscriptions :
Mme Yazdjian
29-33, av. Pasteur
93100 Montreuil
01 42 87 95 98

ԳՐՈՒՎԵ ՓՆՏՈՒ

Հայ կնիք մը տարեկան կամ երկամս
խառնելու գործը կը փնտռուի:

Հեռաձայնակ Տիկին Արշաճեանի -
01-39-94-57-19

C.C.A.F.

CONSEIL DE COORDINATION
DES ORGANISATIONS ARMÉNIENNES
DE FRANCE

COMMUNIQUE

Paris, le 24 mai 2005

Գրառած էր գիտատեղովին Տիւնիսի, Կատարեանի մէջ տեսնելով ժողովրդավարական շարժումը հոյակային մէջ Թուրքիայ յարմար ծախսովին փառքը:

*

Թուրք ժամուրը (Մայիս 26) տեղ տրուած էր Կատարի քաղաքականութեան և Արաբիան զարմարու. նախարարութեան մէջ, նախ գիտատեղովին Տիւնիսիով: Պատճառը այն էր նկատուի որ նախարարութեան տարեկան պատգամած էր Կատարի մէջ Հայկական Յեղափոխութեան ժամանակ տեղի կը տրուէր Կատարի ժողովրդավարական շարժումը: Հետապնդողներով, հանդիմանելով կարելի կ'ըլլայ սեղան ընել: Միեւնոյն, յատկապէս Արաբիան Կատարի նախարարին խօսքը գաղափարներն էր գիտատեղովին Տիւնիսի շահապահուն էր Արաբիայի ժողովրդավարական շարժումը:

Տիւնիսի նաեւ կը համարուի երգչուհի անդամակցութեան փորձը: Արաբիայի քաղաքականութեան յանձնարարութեան, ինչպէս ժողովրդական, համարողով ժողովրդական շարժումը:

ARA TORANIAN
Président du CCAF

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»

83 rue d'Hauteville 75010 Paris

Siret : 571 022 317 000 15 — Commission Paritaire : N° 0609 K 84978

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

BRATSCH

La Section «Issachakian» - Banlieue Sud de la Croix Bleue des Arméniens de France présente

« B R A T S C H »

le **mercredi 1er juin à 20 heures 30** au Théâtre National des Géméaux à Sceaux.

Réservation des billets :

— 06 88 49 18 14

— 06 21 43 17 16

□

Section «Archalouys Tathéossian» de Paris

Spectacle de Fin d'Année

POUR LES GRANDS ET LES PETITS
Dimanche 12 juin
de 14h30 à 18h
à la Salle Rossini
6 rue Drouot 75009 Paris

□

ՄԻՐԵԱՆ ՊՏՈՅՑ ԴԵՊԻ ԱՆԸՍԻ

Կարգիւնը իրենց կարգիւնը Տիւնիսի «Արախ Զամարեան» ժամանակին կողմէ, կիրակի, Յունիս 12ին:

Եթէ կ'ուզէք ժամերկ իրաւ-Պէնի ծագող Գործէի ինչիւն և «Գառնի Կատարի» երկամսն տեսնանք երբ և՛ Արախ Գործէի նկարագրել փոքրեւոր, միայն մեկով, արժանաւորելու համար Հեռաձայնակ Մայիսի 04-78-49-19-44:

Մանկուհիներն զինէ 45 եւրո, Կարգիւնը կ'ստանան ճաշը:

□

La Section «Aggnoui» d'Asnières organise une

Croisière gourmande et musicale

à bord du bateau «Rivière Seine»
le **12 juin**
Embarquement à 11h30
au port autonome de Paris (Bercy)
Participation: 50 Euros par adulte
(Incluant: croisière, repas, boisson et animation).

Réservations :

— Araks Nevrouz : 01. 48 41. 54. 23

— Archo : 06. 62. 46. 31. 06.

Centre Culturel SAINT MESROB

Le **jeudi 26 mai à 20h45**

RENCONTRE

avec le sculpteur
KHATCHIK KAZANDJIAN,
dit **KAZAN**

qui nous parlera de la réalisation de son œuvre magistrale
LA STATUE DE ST GREGOIRE L'ILLUMINEUR

érigée à Saint-Pierre de Rome et inaugurée par le pape Jean-Paul II, en janvier 2005.

Exposition de documents, projection d'un film pour illustrer les différentes étapes de la réalisation de la statue.

10 bis, rue Thoun, Paris 5^e
Métro Cardinal Lemoine / Monge

— Entrée libre / Cocktail —

TELEVISION FRANCE 2

La prochaine émission de «Foi et Tradition des Chrétiens Orientaux» concernant l'Arménie sera diffusée par France 2, le **dimanche 29 mai, de 9h30 à 10h**. Elle a pour titre :

«L'Arménie à l'épreuve des siècles» avec pour invité M. Jean-Pierre Mahé, membre de l'Institut.

VERS BELLEFONTAINE

Pour les 50 ans de la colonie de Bellefontaine
la Section «Aggnoui» d'Asnières propose pour les 16 et 17 juillet de vous y emmener en autocar.

3 points de rencontre le 16 au matin :
— 6h15 Mairie d'Asnières pour un départ à 6h30 précises;
— 7h Square Montholon - rue La Fayette Paris 9e - Métro Cadet;
— 7h30 Pont de Charenton devant le café le Petit Caporal.

Hébergement en chalet situé à Montbrier en plein cœur du Parc Naturel du Haut Jura.

Participation : 120 Euros par personne. Comprend : le transport, l'hébergement, une collation samedi matin et le petit déjeuner du dimanche.
Inscription auprès :
— d'Annick au 01. 42. 42. 70. 39 et
— de Suzanne au 01. 47. 93. 70. 86.

□

Bellefontaine fête ses 50 ans

50 ans de joie
50 ans de découverte
50 ans d'amitié
50 ans d'arménité
Pour fêter cet événement, la Croix Bleue a prévu différentes manifestations. Si vous avez vécu ces «années Bellefontaine» et si vous avez envie de les revivre :
inscrivez-vous sur le site
www.croixbleue-france.org

20e CYCLE DE LECTURES
MISES EN ESPACES
D'ŒUVRES DE
DRAMATURGES
ARMÉNIENS

Direction : ARBY OVANESSIAN

Organisé par l'Association de THEATRE ARMÉNIEN

ՀԱՅ
ԹԱՏԵՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ
ՆՈՒԻՐՈՒՄԸ
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ
ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ
20^Ի ԺԱՐԳ

Կարգիւնը կ'ստանան

**ՀԱՅ
ԹԱՏԵՐՈՒ
ԸՆԹԵՐԱԿՆՈՒԹԵԱՆ**

Գեղարվարձ ԵՐԵՐԻ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

L'ICONE
Satire
Jirair ANANIAN

ՍՐԵԼԱՍՏԱԿԵՐ
Երգիչարձանութիւն
ԴԻՐԱՐՈՒ ԱՆԱՆԻԱՆ

Կիրակի, Մայիս 29, ժամը 16-ի
Dimanche le 29 mai à 16h
ԱՆՆԱՐԱՊԱՆԱՆ ՈՍԿԱՆ
MAISON DES ETUDIANTS
ARMÉNIENS
57, Boulevard Jourdan, 75014 PARIS
M^o Pte d'Orléans / Cité Universitaire
Մուտքը 5 եւրո

U. U 4 E
U 6

(Դաս. 63)

